

Románia - Magyarország**Közös Turisztikai Stratégia****Katolikus rendezvényturizmus Szabolcs-Szatmár-Bereg és Satu Mare megyékben**

INTERREG VI-A Románia – Magyarország Program 2021–2027

ROHU00474 – *Catholic event tourism in Szabolcs-Szatmár-Bereg and Satu Mare counties (CET)***Készítette: Ideál Rendezvényszervező Bt.****2025. október-december**

Aláírólap

Cím: Közös Turisztikai Stratégia

Szerző neve: Dr. Csetnek Tünde Tímea

A benyújtás helye és dátuma: Debrecen, 2026. január 19.

Aláírás:

SZAKÉRTŐI NYILATKOZAT

Interreg VI-A Románia–Magyarország Program

Alulírott, Dr. Csetnek Tünde Tímea, mint az Ideál Rendezvényszervező Bt. ügyvezetője a ROHU00474 – *Catholic event tourism in Szabolcs-Szatmár-Bereg and Satu Mare counties (CET) projekt keretében ezúton nyilatkozom, hogy a „Közös Turisztikai Stratégia” keretében elvégzett szakértői tevékenység egyedi, és más projektben, támogatási programban vagy finanszírozási konstrukcióban nem került elszámolásra, valamint ilyen irányú elszámolási szándékom nincs.*

Továbbá kijelentem, hogy a fenti tevékenység elszámolására vonatkozóan nem részesültem más támogatásban, és az elszámolás nem eredményez kettős finanszírozást.

A nyilatkozatot a valóságnak megfelelően tettem.

Kelt Pécs, 2026. január 19.

Szakértő aláírása:

Ideál Rendezvényszervező Bt.
7624 Pécs, Tábor utca 4/4.
Adószám: 27934097-1-02
B.szla.: 11738242-21420771-00000000

Tartalomjegyzék

Vezetői összefoglaló	2
I. A turisztikai termék elemzése	3
I.1 Szatmári Római Katolikus Egyházmegye.....	3
I.2 Nyíregyházi Egyházmegye	11
I.3 Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye	18
II. Turisztikai Stratégia	27
II.1 Célcsoportelemzés	27
II.2 Versenytárselemzés	28
II.3 Piaci pozicionálás és közös célok	32
II.4 Termékfejlesztés és árképzés.....	36
II.5 Marketing, értékesítés és kommunikáció	46
Egységes arculat és logó	46
Online kommunikáció	47
Sajtó- és offline kommunikáció	48
Közös rendezvények promóciója	48
II.6 Együttműködési lehetőségek	53
III. Cselekvési Program (Akcióterv)	57
1. Rövid távú lépések (0–12 hónap).....	57
1.1. Tervezés és előkészítés.....	57
1.2. Felújítási munkák megkezdése	57
1.3. Nyilvánosság és kommunikáció biztosítása	57
2. Középtávú lépések (12–24 hónap).....	58
2.1. Rendezvények indítása és összehangolása	58
2.2. Közös turisztikai kínálat kialakítása	58
2.3. Keresztmarketing és online jelenlét	58
3. Hosszú távú célok (24 hónaptól).....	59
3.1. A közös márkanév hosszú távú használata és bővítése	59
3.2. Fenntartható vallási és kulturális turizmus működtetése	60
3.3. Nemzetközi kapcsolatok építése	61
3.4. Közös brandépítés és egységes kommunikáció.....	61
3.5. Monitoring és visszacsatolás	61

Vezetői összefoglaló

A ROHU00474 azonosítószámú *Catholic event tourism in Szabolcs-Szatmár-Bereg and Satu Mare counties* (CET) projekt keretében készült Közös Turisztikai Stratégia célja, hogy a határ két oldalán működő három egyházi partner – a Szatmári Római Katolikus Egyházmegye, a Nyíregyházi Egyházmegye és a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye – összehangolt fejlesztésekkel erősítse a térség vallási és kulturális turisztikai pozícióját. A projekt célja: a vallási és kulturális turizmus fejlesztése három egyházi partner együttműködésében.

A stratégia alapvető törekvése, hogy közös célkitűzésekként a vallási értékek, az épített kulturális örökség, valamint a turisztikai lehetőségek összehangolt, fenntartható fejlesztése valósuljon meg, hozzájárulva a határon átnyúló társadalmi, kulturális és intézményi kapcsolatok erősítéséhez. A partnerség különösen nagy hangsúlyt fektet a vallási és kulturális helyszínek korszerűsítésére, a rendezvényturizmus élénkítésére, valamint a közös arculat és közös kommunikációs platformok kialakítására.

A stratégiai munka során elvégzett helyzetelemzés rávilágított arra, hogy a térség jelentős turisztikai potenciállal rendelkezik: sokszínű és értékes egyházi örökség, aktív hitélet, hagyományőrző közösségek és évről évre bővülő kulturális programkínálat jellemzi. Ugyanakkor több terület is fejlesztésre szorul, különösen az infrastruktúra, a látogatóbarát szolgáltatások, valamint a modern, digitális kommunikáció eszközeinek alkalmazása. A projekt keretében megvalósuló beruházások – például a határ mindkét oldalán zajló templomfelújítások és közösségi terek korszerűsítése – közvetlenül járulnak hozzá a turisztikai kínálat minőségének javításához.

A stratégia várt eredményei között szerepel a vonzóbb, tematizált vallási-kulturális turisztikai kínálat kialakítása; a látogatószám növekedése; a közösségi és kulturális kapcsolatok megerősödése; továbbá a régió turisztikai láthatóságának növelése közös marketingtevékenységek révén. Emellett cél a zarándokok, kulturális turisták, helyi közösségek, fiatalok és iskolai csoportok számára is elérhető, fenntartható program- és szolgáltatásstruktúra megteremtése.

A stratégia megvalósítása hosszú távon egy olyan, határon átnyúló, egységes vallási és kulturális turisztikai térség létrejöttét támogatja, amely képes önállóan is vonzerőt jelenteni, és a térség gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődésének egyik motorjává válhat.

I. A turisztikai termék elemzése

I.1 Szatmári Római Katolikus Egyházmegye

- Turisztikai, kulturális tapasztalatok

A Szatmári Római Katolikus Egyházmegye a térség egyik legmeghatározóbb vallási és kulturális intézménye, amely az elmúlt évtizedekben erőteljesen hozzájárult Szatmár megye turisztikai kínálatának alakításához. Az egyházmegye gazdag történelmi öröksége – különösen a Székesegyház, a Püspöki Palota és a hozzájuk kapcsolódó művészeti értékek – révén jelentős vonzerőt gyakorol mind a belföldi, mind a külföldi látogatókra.

A Püspökség több sikeres örökségvédelmi és turisztikai célú projektet valósított meg, amelyek közül kiemelkedik a Szatmárnémeti Székesegyház átfogó felújítása, amely a város egyik legfontosabb kulturális és vallási látványossága. A Székesegyház havi szinten mintegy 8 000 látogatót fogad, köztük zarándokokat, turistákat, kulturális érdeklődőket és iskolai csoportokat. Ez a magas látogatottság jól jelzi az egyházmegye meghatározó szerepét a vallásturisztikai kínálatban.

A turisztikai és kulturális feladatok megszervezésében és lebonyolításában az egyházmegye kijelölt szakemberekkel rendelkezik, akik a látogatásszervezés, idegenvezetés, kulturális programok szervezése és a vallásturisztikai események lebonyolítása terén is tapasztaltak. A Püspökség hagyományosan hosszú távú együttműködéseket ápol helyi, megyei és határon átnyúló partnerekkel, beleértve kulturális intézményeket, önkormányzatokat, turisztikai irodákat és civil szervezeteket.

A kulturális tevékenységek egyik kiemelt helyszíne a klasszicista stílusú Püspöki Palota, amely műemléki értékei – köztük a különleges Petőfi-oltár – révén nemcsak egyházi, hanem szélesebb

kulturális érdeklődésű közönséget is vonz. Ezen túlmenően a Székesegyház egyházművészeti kiállítása értékes betekintést nyújt az egyházmegye spirituális és történeti örökségébe, tovább erősítve a turisztikai kínálat sokszínűségét.

Az Egyházmegye aktív szerepet vállal a vallási eseményekhez kapcsolódó turizmusban: zarándoklatok, búcsúk, kulturális fesztiválok, hangversenyek és kiállítások rendszeres helyszíne. Ezek az események jelentős tömegeket mozgatnak meg, és egyre inkább meghatározó elemei a térség vallási-kulturális identitásának.

A határon átnyúló együttműködések terén a Püspökség hosszú múltra tekint vissza, különösen a magyarországi egyházmegyékkel, kulturális intézményekkel és közösségekkel fenntartott kapcsolatok révén. Ezek a partnerségek hozzájárulnak közös események, tematikus útvonalak, kulturális csereprogramok és projektalapú fejlesztések megvalósításához.

Összességében a Szatmári Római Katolikus Egyházmegye jelentős turisztikai és kulturális tapasztalatokkal rendelkezik, amelyek biztos alapot nyújtanak a ROHU00474 CET projekt keretében zajló közös stratégiai fejlesztésekhez. Az egyházmegye szellemi, épített és közösségi öröksége garanciát jelent arra, hogy a térség vallási és kulturális turizmusa a következő években tovább erősödik és új célcsoportok számára is vonzóvá válik.

- Intézményi kapacitás

A Szatmári Római Katolikus Egyházmegye intézményi kapacitása stabil alapot biztosít a vallási és kulturális turisztikai feladatok ellátásához, valamint a ROHU00474 CET projekt keretében tervezett fejlesztések megvalósításához. Az egyházmegye szervezeti felépítése, humán erőforrása, infrastruktúrája és partnerségi rendszere egyaránt támogatja a hosszú távú, fenntartható turisztikai tevékenységet.

Humán erőforrás-kapacitás:

Az egyházmegye turisztikai és kulturális feladatainak koordinálását **két kijelölt munkatárs** látja el, akik felelősek a látogatók fogadásáért, a csoportos látogatások és egyházi-kulturális programok szervezéséért, valamint az idegenvezetés lebonyolításáért. E munkatársak többéves tapasztalattal rendelkeznek az örökségturizmus, egyházi rendezvényszervezés és látogatómenedzsment területén, így felkészülten kezelik a megnövekedett érdeklődésből fakadó szakmai feladatokat is.

Az egyházmegye jelentős infrastruktúrával, szervezeti és szakmai háttérrel rendelkezik:

Főbb statisztikai adatok¹:

- Terület: 10 724 km²
- Lakosság száma az egyházmegye területén: 738 373 fő
- Katolikus hívek száma: 62 657 fő
- Plébániák és egységek száma: 59 plébánia és 54 egység
- Lelkipásztori állomány: 71 egyházmegyes pap, 7 szerzetes pap, 1 szerzetes testvér, 24 szerzetes nővér, 3 diakónus
- Hitoktatók száma: 35 fő

Az egyházmegye központi adminisztrációja — a **Püspöki Hivatal** — Szatmárnémetiben működik (RO-440010 Satu Mare / Szatmárnémeti, Str. 1 Decembrie 1918, Nr. 2, Románia). A hivatal több szakreferenssel és szervezeti egységgel támogatja az egyházmegye működését: Pasztorális Iroda, Ifjúsági Iroda, Világiak Irodája, Egyházmegyei Kórház pasztorációs Iroda, Egyházmegyei Gazdasági Iroda, Pályázati Iroda, Jog Iroda, Egyházmegyei Média Iroda, Egyházmegyei Főtanfelügyelőség.

A központi adminisztrációban összesen **15 fős szakmai stáb** dolgozik, amely biztosítja az egyházmegye intézményeinek működtetését, valamint a fejlesztési, projektkoordinációs és kommunikációs feladatok ellátását.

Oktatási és szociális intézményhálózat²

Az egyházmegye fenntartásában két jelentős iskolaközpont működik, Szatmárnémetiben és Nagyváradban. Mindkét intézményben reál és humán jellegű gimnáziumi képzés érhető el, amely biztosítja a tanulók sokoldalú felkészítését és továbbtanulási lehetőségeit. Az oktatási kínálatot Szatmárnémetiben két, Nagyváradban pedig egy szakiskola egészíti ki, amelyek gyakorlatorientált képzéseikkel hozzájárulnak a fiatalok munkaerőpiaci esélyeinek javításához. A szatmárnémeti iskolaközpontban további nevelési és szociális funkciók is kapcsolódnak: két óvoda, egy bölcsőde, valamint egy bentlakás biztosítja a gyermekek és fiatalok teljes körű ellátását és támogatását.

Az oktatási intézményrendszer mellett az egyházmegye kiterjedt karitatív és szociális hálózatot működtet, amely a társadalom különböző csoportjai számára nyújt segítséget. Az intézmények

¹ Az információkat a Szatmári Római Katolikus Egyházmegye bocsájtotta rendelkezésre. Az adat forrása: Szatmári Római Katolikus Egyházmegye (2025. december)

² Ibidem

között megtalálhatók gyermekrehabilitációs központok, idősgondozással, betegellátással és mozgáskorlátozottak támogatásával foglalkozó létesítmények, valamint a gyermekek szociális ellátását biztosító intézmények. Emellett családi tanácsadó központ és a függőségek kezelését segítő intézmény is működik az egyházmegye fenntartásában, így a szolgáltatások széles spektruma áll rendelkezésre a rászorulóknak számára.

Ez a kiterjedt és sokrétű intézményhálózat nemcsak a vallási, oktatási és szociális feladatok magas színvonalú ellátását teszi lehetővé, hanem stabil alapot biztosít a kulturális programok szervezéséhez, valamint a vallási és kulturális turizmus hosszú távú, fenntartható fejlesztéséhez is.

Infrastrukturális adottságok:

Az Egyházmegye több olyan intézményt és helyszínt működtet, amelyek alkalmasak turisztikai és kulturális célú feladatok ellátására. Ezek közé tartozik a Szatmárnémeti Székesegyház, a Püspöki Palota, valamint a hozzájuk kapcsolódó közösségi és kiállítótér. Ezek a helyszínek nemcsak vallási központként szolgálnak, hanem alkalmassá váltak kulturális programok, tárlatvezetések, rendezvények és zárandoklatok fogadására is. A rendelkezésre álló épített örökség kiváló alapot biztosít a vallási turizmus szervezett fejlesztéséhez és fogadásához.

Szervezeti működés és tapasztalat:

Az egyházmegye jól működő kommunikációs és adminisztratív háttérrel rendelkezik, amely támogatja a projektek előkészítését és lebonyolítását. A Püspökség aktív online jelenléttel (weboldal, közösségi média) és rendszeres közösségi-turisztikai kommunikációval erősíti elérését, ami meghatározó a modern vallásturisztikai menedzsmentben.

Partnerségi kapcsolatrendszer:

A Szatmári Római Katolikus Egyházmegye kiterjedt együttműködői hálózattal rendelkezik. Kapcsolatot tart fenn helyi és megyei önkormányzatokkal, turisztikai irodákkal, kulturális intézményekkel, zárandokközpontokkal, civil szervezetekkel, valamint magyarországi egyházi és turisztikai partnerekkel. Ezek a kapcsolatok rendszeres információcserére, közös rendezvények szervezésére és határon átnyúló projektek előkészítésére is lehetőséget teremtenek.

Projektmenedzsment-kapacitás:

Az egyházmegye rendelkezik a határon átnyúló projektek lebonyolításához szükséges adminisztratív és pénzügyi tapasztalattal. A projektben kijelölt kapcsolattartó – projektmenedzseri tapasztalattal – biztosítja a megfelelő kommunikációt, adatszolgáltatást és a szakmai tevékenységek összehangolását.

- **Hiányosságok azonosítása**

Bár az elmúlt években több templom jelentős felújításon esett át, még mindig számos egyházi épület igényel sürgős állagmegóvást vagy teljes körű restaurálást. A munkálatok elmaradásának oka elsősorban a rendelkezésre álló források korlátozottsága és a pályázati ciklusok kiszámíthatatlansága. A térség vallásturisztikai kínálata jelenleg nem rendelkezik egységes koncepcióval és koordinációs struktúrával. Folyamatban van egy közös stratégia kialakítása a megyei turisztikai szervezetekkel és az ökumenikus partnerekkel, amely a helyi értékek tematikus utakba és programcsomagokba történő integrálását célozza.

A kommunikáció több csatornán zajlik, azonban hiányzik az egységes arculat és brand-struktúra, ami csökkenti a kezdeményezések láthatóságát és hatékonyságát. Ennek orvoslására egy összehangolt kommunikációs keretrendszer kialakítása indokolt.

A térség jelenleg korlátozott nemzetközi láthatósággal rendelkezik, így az egyházmegye vallási és kulturális értékei kevésbé jelennek meg a nemzetközi turisztikai térben. A projektalapú és határon átnyúló együttműködések bővítése hozzájárulhat ahhoz, hogy a régió sokszínű szakrális öröksége a nemzetközi közönség számára is elérhetővé váljon.

E hiányosságok egyértelműen indokolják a célzott fejlesztések, valamint a nemzetközi és projektalapú együttműködések megvalósítását.

Projekthelyszín bemutatása

Projekthelyszín bemutatása: Krasznabéltek és a Szent László-templom

Krasznabéltek (románul Beltiug) Szatmár megye egyik legrégebbi és vallási-kulturális szempontból legjelentősebb települése, amely több mint 800 éves³ írott múlttal rendelkezik. A falu középkori eredete és soknemzetiségű közössége⁴ – magyar, sváb, román hagyományok találkozása – egyedülálló kulturális környezetet teremt, amely alkalmas arra, hogy a határon átnyúló vallási és kulturális turizmus egyik kulcshelyszínévé váljon. A település földrajzi

³ Kovács András: *Krasznabéltek története a középkortól napjainkig*, Szatmárnémeti, 2004, 12–15. o.

⁴ Bárdi Nándor: *Egyház és közösség Szatmár vidékén*, Budapest, 2012, 89–92. o.

elhelyezkedése – Szatmárnémeti és Zilah között, fő közlekedési útvonal mentén – könnyű megközelíthetőséget biztosít mind belföldi, mind magyarországi látogatók számára, így kiválóan illeszkedik a CET projekt szakrális és kulturális útvonalának koncepciójába.

A település kulturális és közösségi élete sokszínű. Krasznabéltek⁵ a sváb hagyományörzés egyik központja, borászatáról és gazdag gasztronómiai hagyományairól – például a „bélteki strudli”, valamint a Nachbil, Hetei és Leiher borászatok – is ismert.

A bélteki szőlő- és borkultúra gyökerei évszázadokra nyúlnak vissza. Bár az írásos források nem minden korszakot dokumentálnak egyértelműen, a hagyomány szerint a történet egészen 1085-ig vezethető vissza. Egy régi monda úgy tartja, hogy Szent László király a besenyők elleni harcok egyikét követően a mai település határában pihent meg. Katonái egy borral teli tökört nyújtottak át a kimerült uralkodónak, aki tréfásan megkérdezte: „*Miféle bélű tök ez?*” – s a legenda szerint innen származik Béltek neve⁶.

A település történetében meghatározó fordulópontot jelentett 1723, amikor gróf Károlyi Sándor megvásárolta az egész uradalmat a Prépostváry családtól. Ebben az időszakban Szatmár megyét gyakran Bacchus székhelyeként emlegették, olyannyira virágzott a szőlőművelés és a borászat. A fejlődést tovább erősítette, hogy 1730-ban, a gróf tanácsára, németországi Oberschwabenből érkező sváb telepesek érkeztek Béltekre. Szőlőterületeket kaptak, amelyek után az első két évben dézsmát sem kellett fizetniük, így a borkultúra gyorsan és szervezeten fejlődhetett.

Az évszázadok során a fajtaösszetétel folyamatosan változott. A korai telepítések között szerepelt a Furmint, Bakator, Rizling, Günsnitz és Chasselas, majd a filoxéravészt követően megjelentek a direkttermő szőlőfajták is.

Napjainkban Béltek szőlőültetvényei rendkívül sokszínűek: a fehér fajták közül megtalálható a Rizling, Traminer, Chardonnay, Sauvignon blanc és Szürkebarát, míg a kékszőlők között a Cabernet sauvignon, Merlot, Kékfrankos, Pinot noir és Syrah is jelentős szerepet tölt be.

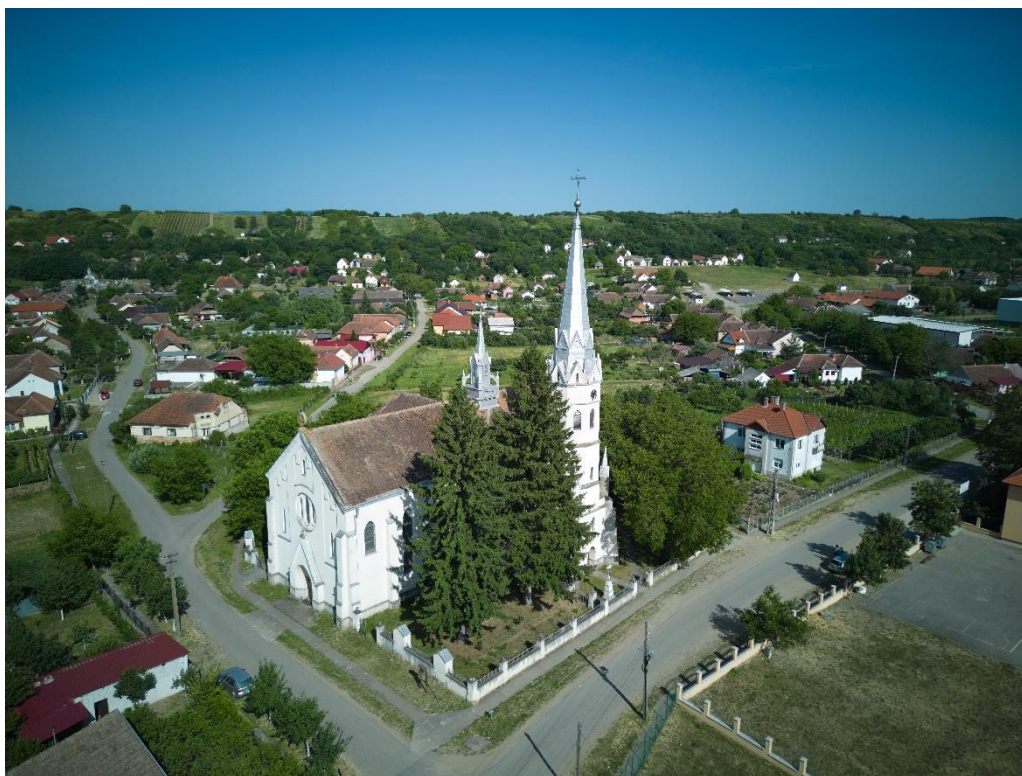
Aki a Szatmárnémeti–Zilah útvonalon halad, aligha tudja figyelmen kívül hagyni a bélteki dombok különleges hangulatát: a lankák között megbúvó apró pincéket, a hívogató tájat és a szőlősorok fegyelmezett rendjét. Béltek ma – az újabb besorolás szerint – Szatmár Hegyaljához tartozik, és a helyiek meggyőződése, hogy a település borászati múltjának egykori dicsősége ismét életre kel.

⁵ Települési kulturális és turisztikai adottságok: Krasznabéltek Község Önkormányzata, helyi turisztikai és közösségi források

⁶ A bélteki szőlő- és borkultúra eredetére, valamint a település nevéhez kapcsolódó Szent László-mondára vonatkozó hagyományt lásd: Kovács András: Krasznabéltek története és hagyományai, Szatmárnémeti, 2004, 9–11. o.; továbbá: Ortutay Gyula (szerk.): Magyar néprajzi lexikon, Budapest, 1980, „Helynévmondák” szócikk.

A falu mellett rendelkezik olyan turisztikai adottságokkal, mint a történelmi pincesor, valamint a helyi rendezvényhelyszínek (Csűr rendezvényház, borpiknik helyszínek), amelyek rendszeresen otthont adnak kulturális eseményeknek, fesztiváloknak és közösségi programoknak. A település Önkormányzata által fenntartott fürdő felújítás esetén újabb kiemelkedő vonzerőt jelenthetne, erősítve a térség turisztikai identitását.

A település vallási központja, a Szent László római katolikus templom⁷ a falu legjelentősebb épített öröksége és spirituális jelképe. A templom eredete a 15. századra nyúlik vissza, jelenlegi formáját az 1913–1914 közötti átépítés során nyerte el, amely Foerk Ernő építész munkájához kötődik⁸. A templom mérete (649 m²), belső tereinek monumentalitása és 1800 fős befogadóképessége egyértelművé teszi, hogy a térség egyik legnagyobb és legfontosabb egyházi épületéről van szó. A templom a helyi közösség mellett a környező települések számára is meghatározó vallási helyszín, amely a liturgikus események mellett kulturális rendezvényeknek is rendszeresen otthont ad.

Kép 1: Krasznabéltek Szent László római katolikus templom⁹

⁷ Szent László római katolikus templom: egyházmegyei és helytörténeti adatok.

⁸ Szatmári Római Katolikus Egyházmegye: *Templomok és plébániák Szatmár megyében*, Szatmárnémeti, 2015, 98–100. o.

⁹ A képet a Projekt Partner bocsájtotta rendelkezésre és engedélyezte annak felhasználását (2025.december)

A jelenlegi állapotfelmérések szerint ugyanakkor a templom külső szerkezete – a tetőszerkezet, a kerítés, a templomudvar és a keresztút állomásai – az elmúlt évtizedekben jelentősen leromlottak. A beruházás célja ezek teljes körű felújítása, az épület műemléki értékeinek megőrzése és a templom kulturális-turisztikai funkcióinak megerősítése. A felújítás során a templom korszerű technikai eszközökkel is bővül: a projekt tartalmazza a kulturális rendezvényekhez szükséges infrastruktúra (hangosítás, kivetítő, rendezvénytechnika) beszerzését és a látogatóbarát környezet kialakítását. A beruházás része továbbá egy digitális fejlesztés is: a templomról virtuális túra készül, amely a projekt hivatalos honlapján lesz elérhető, lehetővé téve, hogy a látogatók online is betekintést nyerjenek az épület szakrális és művészeti értékeibe.

Kép 2: Krasznabéltek Szent László római katolikus templom – belső képek¹⁰

A projekt eredményeként a Szent László-templom nem csupán egyházi funkcióját fogja betölteni, hanem kulturális központként is megerősödik, amely állandó programoknak, zenei rendezvényeknek, vallási eseményeknek és közösségi kezdeményezéseknek adhat helyet. A helyszín emellett stratégiai kapcsolódási pontot jelent a térség más vallási és kulturális attrakcióihoz: Északon Erdőd középkori templomai, Délen az Árpád-kori Ákos, a közelben pedig a Bolda-i ortodox fatemplom egészíti ki azt a szakrális útvonalat, amelybe a krasznabélteki templom szervesen illeszkedik.

Összességében Krasznabéltek kivételes adottságokkal rendelkezik ahhoz, hogy a CET projekt egyik meghatározó vallási-turisztikai helyszíne legyen. A település sokszínű kulturális öröksége, a sváb hagyományok élő gyakorlata, a borászatokra és közösségi életre épülő

¹⁰ Ibidem

turisztikai potenciál, valamint a Szent László-templom épített értékei indokoltá teszik, hogy a beruházás ebben a településben valósul meg. A fejlesztés hozzájárul a helyi identitás megerősítéséhez, a turisztikai kínálat bővítéséhez, valamint ahhoz, hogy Krasznabéltek a térség egyik kiemelt vallási-kulturális célpontjává váljon.

I.2 Nyíregyházi Egyházmegye

- Turisztikai, kulturális tapasztalatok

A Nyíregyházi Egyházmegye Magyarország egyik legfiatalabb, ugyanakkor kulturális és turisztikai szempontból kiemelkedően aktív egyházi intézménye. Ferenc pápa 2015-ben alapította, és ezzel létrejött az a szervezeti keret, amely Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye bizánci rítusú görögkatolikus közösségeit fogja össze. Az egyházmegye 9 esperességet, 86 parókiát és 124 liturgikus helyet tömörít, több mint százezer görögkatolikus hívővel, így a térség egyik legfontosabb vallási és kulturális szereplője.

A vallási turizmus már évtizedekkel az egyházmegye megalapítása előtt jelen volt a térségben, elsősorban a Máriapócsi Nemzeti Kegyhelynek köszönhetően, amely Magyarország egyik leglátogatottabb zarándokhelye. A Nyíregyházi Egyházmegye több, kiemelkedő turisztikai jelentőségű projektet valósított meg Máriapócon: korábbi HURO és ÉAOP fejlesztések keretében megújult a Kegytemplom környezete, létrejött a Zarándokház és több látogatóbarát szolgáltatás is. Ezek a fejlesztések jelentősen hozzájárultak ahhoz, hogy a térségben a zarándoklatok szervezett, élményszerű és folyamatosan fenntartott kulturális-turisztikai programként működjenek.

A Nyíregyházi Egyházmegye egyik legnagyobb értéke a múzeumi és kulturális bemutatás fejlesztése. 2023-ban nyílt meg a modern, építészetileg is kiemelkedő Görögkatolikus Múzeum, amely egyedülálló módon mutatja be a görögkatolikus egyház liturgikus tárgyait, ikonművészetét, egyháztörténetét és szellemi örökségét. A múzeum és a hozzá kapcsolódó közösségi programok új kulturális attrakciót teremtettek Nyíregyházán: a múzeum látványos, kortárs építészeti megoldásai, valamint a „Window to Eternity” állandó kiállítás a kulturális turizmus egyik húzóelemévé vált a városban¹¹.

¹¹ Görögkatolikus Múzeum megnyitása és kiállításai: Nyíregyházi Egyházmegye, intézményi források.

Az Egyházmegye erős projekt- és fejlesztési kapacitással is rendelkezik: már 2008 óta saját pályázati irodát működtet, amely a hazai és uniós forrásból megvalósuló fejlesztések koordinációját végzi. Több nagy volumenű turisztikai, örökségvédelmi és közösségi projektet valósítottak meg, köztük zarándokturisztikai fejlesztéseket, templomfelújításokat, energetikai modernizációkat és közösségi infrastruktúra-bővítéseket. Ez a szakmai háttér erősíti az egyházmegye szerepét a térségi kulturális hálózatokban és biztosítja a hosszú távú turisztikai beruházások fenntarthatóságát.

Turisztikai tapasztalataikat tovább erősíti a rendszeres rendezvényszervezési gyakorlat. A parókiák és az egyházmegye évről évre számos zarándoklatot, gyalogos vagy kerékpáros útvonalat, kulturális napot, jótékonyági és közösségi eseményt szerveznek. Ezek egyszerre töltenek be vallási, kulturális és közösségi szerepet, és egyre inkább vonzzák a hazai és külföldi látogatókat egyaránt. A rendezvények a görögkatolikus liturgia sajátos zenei-vizuális élményére építenek, ami önmagában turisztikai értéket képvisel a térségben.

A Nyíregyházi Egyházmegye tehát olyan intézmény, amely a vallási örökséget modern, élményalapú, látogatóbarát módon teszi hozzáférhetővé, miközben erős intézményi háttérével és több évtizedes projektmenedzsment-gyakorlatával jelentős szereplője a határ menti kulturális és vallási turizmus fejlesztésének. Az örökségmegőrzésre, zarándokturizmusra, kulturális bemutatásra és közösségi kapcsolódásra épülő tevékenységei szervesen illeszkednek a térség vallási turisztikai hálózatába, és hosszú távon is biztos alapot nyújtanak a fenntartható turizmus bővítéséhez.

- **Intézményi kapacitás**

A Nyíregyházi Egyházmegye stabil, szervezeten működő intézményi háttérrel rendelkezik, amely alkalmassá teszi nagy volumenű vallási, kulturális és turisztikai projektek megvalósítására. Az intézmény több évtizedes fejlesztési és projektmenedzsment tapasztalattal bír, amelyet saját, hosszú ideje működő pályázati irodája koordinál. Az Egyházmegye 2015 óta működtet önálló pályázati irodát, amely felel a projektfejlesztésért, pályázatok benyújtásáért, a lebonyolítás szakmai és pénzügyi adminisztrációjáért, valamint a támogatási szerződések kezeléséért. A Pályázati Iroda munkája során együttműködik az Építésügyi Irodával és a Gazdasági Irodával a pályázatok műszaki-pénzügyi feladatainak magas szintű ellátása érdekében.

A szervezet fejlett projektmegvalósítási kapacitással rendelkezik: több éves, több területre kiterjedő tapasztalatot halmozott fel uniós és hazai finanszírozású projektek lebonyolításában. A JEMS-adatlap alapján¹² az Egyházmegye számos, több százmillió forintos EU-s forrásból megvalósult beruházásban vett részt, ideértve energetikai korszerűsítéseket (KEOP-projektek), köznevelési infrastruktúra-fejlesztéseket, új bölcsődei férőhelyek létrehozása az egyházmegye több településén (TOP, RRF projektek), valamint jelentős kulturális örökségvédelmi és turisztikai projekteket.

A projektmenedzsmentet az Egyházmegye kifejezetten magasán képzett belső és külső szakembergárdával biztosítja: a projektek lebonyolítására önálló menedzsmentcsapatot alakít ki, amelyben projektmenedzser, pénzügyi és műszaki vezető, valamint tevékenység-koordinátor dolgozik. A kiválasztott munkatársak megfelelő szaktudással, korábbi projektmegvalósítási múlttal és releváns szakmai tapasztalattal rendelkeznek.

Az Egyházmegye infrastruktúrája és intézményhálózata szintén jelentős kapacitásokat biztosít. Fenntartásában működő intézményei – oktatási, szociális és kulturális létesítmények – kiterjedt rendszert alkotnak, amelyek biztosítják a kulturális és turisztikai funkciók hosszú távú fenntarthatóságát. A Nyíregyházi Egyházmegye kiterjedt oktatási és szociális intézményrendszerrel működik, amelynek humán erőforrása stabil és felkészült.

A vallási turizmus területén az Egyházmegye különösen erős intézményi tapasztalattal rendelkezik. A Nyíregyházi Egyházmegye területén (mely megegyezik Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegye közigazgatási területével) található Máriapócs nemzeti kegyhely, a zarándoklatok és egyházi rendezvények rendszeres szervezése pedig a helyi egyházi élet természetes része.

A kulturális és turisztikai feladatok intézményi háttérét tovább erősíti, hogy Nyíregyházán – közvetlenül a székesegyház és az Egyházmegyei Gyűjtemény szomszédságában – működik az országos figyelmet is kapott Görögkatolikus Múzeum, amely 2023-as megnyitásával új kulturális központtá vált a térségben, tovább erősítve kulturális kapacitásait.

Az Egyházmegye hosszú távú fenntartási kapacitása is megerősített. A nyíregyházi Vallásturisztikai Központ és a hozzá kapcsolódó kulturális attrakciók (Szent Miklós-székesegyház) fenntartását a Nyíregyházi Egyházmegye biztosítja, amely rendelkezik mind a szükséges pénzügyi, mind a humán erőforrás kapacitással.

¹² A pályázati adatlapját a partnerek bocsájtották rendelkezésre és az abban található információk alapján készült a rövid pályázati leírás.

A Nyíregyházi Egyházmegye jelentős infrastruktúrával, kiterjedt intézményhálózattal, valamint stabil szervezeti és szakmai háttérrel rendelkezik, amely alkalmas vallási, kulturális és turisztikai célú programok befogadására és megvalósítására.

Főbb statisztikai adatok

- **Terület:** 5 935,83 km²
- **Teljes lakosság:** 529 381 fő
- **Görögkatolikus hívők száma:** 90 264 fő
- **Parókiák (egyházközségek) száma:** 87
- **Papok száma:** 110 fő
- **Diakónusok / szerzetesek:** 2 fő
- **Hitoktatók száma:** 119 fő¹³

Központi adminisztráció és szervezeti háttér

A Nyíregyházi Egyházmegye központi adminisztrációja a Püspöki Hivatalban működik:

Cím: 4400 Nyíregyháza, Bethlen Gábor utca 5.

A hivatal feladata az egyházmegye intézményeinek szakmai, gazdasági és stratégiai koordinációja. Az adminisztrációs struktúra¹⁴ az alábbi egységekből áll:

- **Gazdasági Iroda** – pénzügyi tervezés, könyvelés, szerződések felügyelete (6 fő)
- **Pályázati Iroda** – pályázati ügyintézés, (köz)beszerzések koordinációja (2 fő)
- **Oktatási Iroda** – óvodák és iskolák szakmai koordinációja (2 fő)
- **Hitoktatói Iroda** – hitoktatás szakmai irányítása (4 fő)
- **Pasztorális Iroda** – pasztorális feladatok, sajtókapcsolatok, marketing, online kommunikáció (4 fő)
- **Informatikai Iroda** – digitális rendszerek üzemeltetése és fejlesztése (2 fő)
- **Központi Irányítás** – irányítási, ügyviteli és adminisztrációs feladatok (13 fő)
- **Építésügyi Iroda** – építési és felújítási projektek koordinációja (3 fő)

¹³ Az információkat a Nyíregyházi Egyházmegye bocsájtotta rendelkezésre. Az adat forrása: Nyíregyházi Egyházmegye (2025. december)

¹⁴ A Nyíregyházi Egyházmegye által nyújtott információk alapján!

A Püspöki Hivatalban összesen 36 fős szakmai csapat dolgozik, amely biztosítja a komplex projektmenedzsment-, turisztikai és kulturális fejlesztési feladatok magas színvonalú ellátását.

Oktatási intézményhálózat

- **Köznevelési intézmények:**
 - 10 óvoda
 - 10 általános és középiskola

Szociális és karitatív intézményrendszer

A Nyíregyházi Egyházmegye kiterjedt szociális és karitatív hálózattal rendelkezik, amely több ezer ellátott számára biztosít támogatást:

- **Szent Miklós Ápoló-Gondozó Otthon** (Hodász) és telephelyei
- **Szent Miklós Integrált Szolgáltató Központ** és intézményei
- **Szent Márta Görögkatolikus Szociális Szolgáltató Központ**
- **Szent II. János Pál Pápa Idősek Otthona**
- **Szent Heléna Görögkatolikus Integrált Szolgáltató Központ**¹⁵
- **Nyíregyházi Egyházmegye Szociális Alapszolgáltatási Központ** és telephelyei
- **Nyíregyházi Egyházmegye Egyesített Bölcsőde** (több telephellyel)
- **Szent Miklós Gyermekvédelmi Intézmény** (11 lakásotthon + speciális ellátások)
- **Nyíregyházi Egyházmegye Tanoda Irányító Szervezete**
- **Nyíregyházi Egyházmegyei Karitás**¹⁶

Ez a komplex intézményrendszer lehetővé teszi a hosszú távú társadalmi, oktatási és vallási-turisztikai programok megvalósítását

Összességében a Nyíregyházi Egyházmegye magas szintű intézményi kapacitással rendelkezik a vallási, kulturális és turisztikai fejlesztések terén. Szervezeti struktúrája, kiterjedt intézményhálózata, jelentős projektmenedzsment tapasztalata, valamint a vallásturisztikai

¹⁵ Ibidem

¹⁶ Az információkat a Nyíregyházi Egyházmegye bocsájította rendelkezésre. Az adat forrása: Nyíregyházi Egyházmegye

területen felhalmozott szakmai tudása biztos alapot teremt a hazai és határon átnyúló fejlesztések sikeres megvalósításához.

Hiányosságok azonosítása

Az egyházmegye területén található templomok és egyházi épületek jelentős része történeti, műemléki vagy helyi közösségi szempontból kiemelkedő értéket képvisel. Az épületek egy része azonban az elmúlt évtizedekben csak részleges karbantartáson esett át, így több helyszínen időszerűvé vált az állagmegóvás, az energetikai korszerűsítés, valamint a látogatók fogadását segítő infrastruktúra fejlesztése. A felújítások nemcsak az épített örökség megőrzését szolgálják, hanem alapfeltételei annak is, hogy az egyházi helyszínek hosszú távon biztonságosan és fenntartható módon kapcsolódhassanak be a vallási és kulturális turizmusba. A vallási és kulturális turisztikai kínálat jelenleg több értékes elemre épül, ugyanakkor ezek sok esetben elszigetelten, egymástól függetlenül jelennek meg. Indokolt ezért a kínálat további strukturálása, tematikus útvonalak, egységes programcsomagok és értelmezési keretek kialakítása, amelyek segítik a látogatók eligazodását, növelik az élményszerűséget, és erősítik a térség identitását. A strukturált kínálat lehetőséget teremt arra is, hogy az egyházi helyszínek szorosabban kapcsolódjanak a tágabb térségi turisztikai termékekhez.

A marketing- és kommunikációs tevékenység fejlesztése szintén kulcskérdés, különösen a fiatalabb és a nemzetközi célcsoportok elérése érdekében. Jelenleg a kommunikáció elsősorban helyi és regionális szinten érvényesül, ezért szükséges a digitális jelenlét, az idegen nyelvű tartalmak, valamint a professzionális turisztikai marketingeszközök tudatosabb alkalmazása. Az egységes arculat és üzenetrendszer hozzájárulhat ahhoz, hogy az egyházi értékek és programok jól beazonosítható, vonzó kínálatként jelenjenek meg a hazai és nemzetközi térben egyaránt.

Mindezek mellett indokolt a határon átnyúló és projektalapú együttműködések további bővítése, amelyek lehetőséget adnak a tapasztalatcserére, a jó gyakorlatok átvételére és a közös fejlesztések megvalósítására. Az ilyen együttműködések nemcsak a szakmai kapacitások erősítését szolgálják, hanem hozzájárulnak a térségi és nemzetközi kapcsolatrendszer elmélyítéséhez, valamint a hosszú távon fenntartható vallási és kulturális turizmus kialakításához.

Projekthelyszín bemutatása

Nyíregyháza Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye legnagyobb városa és regionális kulturális–turisztikai központ, ahol a projekt keretében egy új Vallásturisztikai Központ kerül kialakításra.

A fejlesztés helyszíne a város történelmi magjában, a Bethlen Gábor utcában található, közvetlenül a görögkatolikus székesegyház mellett (hrs.: 210)

Kép 3: Felújítás előtti, meglévő állapotban készült kép az új Vállasturisztikai Központról¹⁷

A város centrális elhelyezkedése, jól kiépített közlekedési kapcsolatai és sokszínű kulturális kínálata kedvező feltételeket biztosítanak egy, az egész térséget kiszolgáló vállasturisztikai kapacitás kialakításához.

A projekt helyszínéül szolgáló épület korábban oktatási intézményként működött (Szent Miklós Görögkatolikus Gimnázium és Kollégium), amelyet a Nyíregyházi Egyházmegye a projekthez kapcsolódóan teljeskörűen átalakít és felújít, hogy alkalmas legyen turisztikai, kulturális és közösségi funkciók befogadására. A műszaki dokumentáció szerint a fejlesztés során az épület külső és belső rekonstrukciója egyaránt megvalósul: a homlokzati felületek egységesítése, a nyílászárók restaurálása, a belső helyiségek funkcionális átszervezése (kiállítótér, emlékszoba, vendégszobák, díszterem, közösségi terek), valamint modern látogatóbarát megoldások kialakítása (VR tartalmak, új kiállítási infrastruktúra) történik meg¹⁸.

¹⁷ A képet a Nyíregyházi Egyházmegye által rendelkezésünkre bocsájtott Műszaki Dokumentációból vettük át (a dokumentum rendelkezésre bocsájtása 2025. novemberben történt)

¹⁸ Műszaki dokumentációból részben átvett, átfogalmazott adatok és információk.

Kép 4: A tervezés keretében rendelkezésre bocsájtott látványterv ¹⁹

Nyíregyháza projekthelyszínének jelentősége kettős. Egyrészt a város az egyházmegye központjaként kiemelt szerepet játszik a görögkatolikus kulturális örökség bemutatásában, így a Vallásturisztikai Központ új attrakcióként kapcsolódik be a város meglévő turisztikai hálójába. Másrészt – mint a projekt egyetlen városi helyszíne – alkalmas a szélesebb közönség elérésére, hozzájárulva nemcsak a helyi hitélet megerősítéséhez, hanem a vallási kulturális értékek kortárs bemutatásához is.

A fejlesztés közvetlenül erősíti Nyíregyháza kulturális kínálatát, új programhelyszínt biztosít a projekt 2.2-es és 2.3-as tevékenységeihez, valamint a görögkatolikus egyházművészeti és liturgikus örökség élményszerű megismertetésével széleskörű látogatócsoportokat vonz a városba. A központ kialakítása hosszú távon elősegíti Nyíregyháza pozícióját mint regionális vallási–kulturális turisztikai csomópontot.

I.3 Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye

- Turisztikai, kulturális tapasztalatok

¹⁹ Ibidem.

A Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye meghatározó szereplője a kelet-magyarországi vallási és kulturális életnek, amely két megyét – Hajdú-Bihart és Szabolcs-Szatmár-Bereget – foglal magában. Területén jelentős számú, történeti értéket képviselő templom, kápolna és misézőhely található, amelyek nem csupán a helyi hitélet központjai, hanem a térség kulturális örökségének kiemelt elemei is. E templomok többsége a települések jelképeként működik, így természetes módon kapcsolódnak a vidéki kulturális és turisztikai kínálatához. Az Egyházmegye különösen aktív a vallási turizmus erősítésében, amely a régióban hagyományosan jelentős, és amelyet a zarándokutak, búcsúk, egyházi ünnepkörökhöz kapcsolódó események és a közösségi programok máig fenntartanak.

Az Egyházmegye több évtizedes tapasztalattal rendelkezik nagyszabású kulturális és közösségi események megszervezésében. Évente számos olyan programot bonyolít le, amelyek túlmutatnak a szűkebb hitéleti kereteken, és a helyi lakosság, valamint a látogatók szélesebb körét szólítják meg. Ilyenek az ifjúsági találkozók, zarándoklatok, tematikus lelkinapok, közösségépítő rendezvények, művészeti fellépések és egyházmegyei kulturális események. Ezek a programok hagyományosan nagy látogatottságúak, hozzájárulnak az egyházmegye társadalmi beágyazottságához, és erősítik kulturális szerepét a térségben. Az ilyen típusú események szervezéséhez kialakult belső struktúra, műszaki háttér és tapasztalt személyi állomány áll rendelkezésre, amely nagyobb, nemzetközi együttműködésben megvalósuló projektek lebonyolítására is alkalmassá teszi a szervezetet.

A Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye Magyarország egyik legfiatalabb római katolikus egyházmegyéje, amelyet II. János Pál pápa alapított 1993-ban²⁰. A térség társadalmi és kulturális életében jelentős szerepet tölt be, hitéleti szolgálata mellett pedig folyamatosan erősíti közösségi, kulturális és turisztikai szerepvállalását. Gazdag épített öröksége – műemléki templomok, zarándokhelyek és egyházi kulturális programok – jelentős vonzerőt biztosít a régióba látogató hívek és turisták számára. Az egyházmegye rendszeresen szervez egyházzenei koncerteket, ünnepi liturgiákat, zarándoklatokat, ifjúsági és családi programokat, közösségi és karitatív eseményeket, amelyek a lelki élet elmélyítésén túl a kulturális és vallásturizmus fejlődéséhez is hozzájárulnak. Palánki Ferenc megyéspüspök vezetésével az egyházmegye működését három stratégiai cél határozza meg: a személyes és elérhető pasztoráció, a családok kiemelt támogatása és az ökumenikus kapcsolatok erősítése²¹.

²⁰ Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye, alapítva 1993-ban II. János Pál pápa által; vö. *Magyar Katolikus Lexikon*.

²¹ Forrás: *Római Katolikusok Hajdú-Bihar Megyében* c. könyv

A Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye jelentős kulturális örökségvédelmi és turisztikai fejlesztési projekteken vett részt az elmúlt években. Több templom felújítása és látogatóbarát turisztikai fejlesztése valósult meg hazai és uniós forrásokból, amelyek közül több a Nyírség és a Felső-Tisza térségének turisztikai kínálatát bővíti. Ezek a beruházások nemcsak az épített örökség fenntartható megőrzését, hanem a helyi közösségek megerősödését és a térségi identitás gazdagítását is támogatják. Az Egyházmegye projektjei között található olyan komplex fejlesztések is, amelyek a templomok környezetét – például udvarokat, kiállítótereket, tanösvényeket vagy kisebb közösségi tereket – is bevonták, így a kulturális és turisztikai funkciók integrált módon tudtak megvalósulni.

Az Egyházmegye kommunikációja és arculatépítése szintén hozzájárult ahhoz, hogy az általuk gondozott épületek és programok a szélesebb nyilvánosság számára is láthatóvá váljanak. A vallási örökség turisztikai értelemben is pozicionálódik: rendszeresen jelennek meg hírek felújításokról, zárándoklatokról, kulturális eseményekről, valamint kiemelt templomi ünnepekről. A vizuális tartalmak – templomfotók, közösségi események dokumentációja – tovább erősítik azt a képet, hogy a térségben a vallási helyszínek kulturális és identitásképző funkciót is betöltenek.

A jelenleg megvalósuló határon átnyúló kulturális-turisztikai programban az Egyházmegye kiemelt partnerként vesz részt. A projekt keretében sor kerül egy jelentős helyi műemlék, a tiszavasvári Szent Eleonóra-templom megújítására, amely a település egyik ikonikus épülete. Emellett az Egyházmegye vállalja a kulturális rendezvények szervezését, a helyi közösségek bevonását és a közös turisztikai stratégia kialakítását.

Összességében a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye tevékenysége nemcsak vallási szempontból meghatározó, hanem a régió kulturális életének és turisztikai kínálatának is fontos alakítója. A templomfelújítások, a kiterjedt közösségi programok, a nagyszabású rendezvények és a turisztikai projektek olyan összetett tapasztalatot adnak, amely megalapozza a határ menti kulturális együttműködések sikeres megvalósítását is.

- Intézményi kapacitás

A Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye hosszú távon stabil, szervezetileg jól felépített intézményi háttérrel rendelkezik, amely lehetővé teszi a különböző léptékű beruházások, fejlesztések és kulturális programok magas szintű megvalósítását. Az Egyházmegye több

évtized alatt alakította ki azt a belső struktúrát, amely adminisztratív, műszaki, pénzügyi és projektmenedzsment feladatok ellátására egyaránt felkészült. Az Egyházmegye működésének alapját egy összehangolt szakértői csapat biztosítja, amelyben külön szervezeti egységek foglalkoznak az épített örökség fenntartásával, a pályázati és fejlesztési tevékenységekkel, a pénzügyi elszámolások kezelésével és a közösségi programok megvalósításával.

Az Egyházmegye egyik meghatározó erőssége a saját, belső projektmenedzsment-kapacitása. A projektek²² előkészítését, lebonyolítását és fenntartását olyan munkatársak végzik, akik jelentős tapasztalatot szereztek korábbi hazai és nemzetközi fejlesztési programok során. A pályázati irodához kapcsolódóan szakértők foglalkoznak a műszaki tervezés koordinációjával, a közbeszerzési eljárások előkészítésével, a pénzügyi elszámolások összeállításával és a partneri kapcsolatok menedzselésével. Ennek köszönhetően az Egyházmegye képes a komplex, több évig tartó projektek átlátható és hatékony irányítására, valamint a nagy volumenű beruházások ütemezett lebonyolítására. A működésben lévő szervezeti egységek – így a Pénzügyi Iroda, a Műszaki Iroda, a Kommunikációs Csoport és a pasztorációval foglalkozó munkatársak – összehangolt munkája biztosítja, hogy az adminisztratív, technikai és közösségsszervező feladatok egyaránt megfelelő szakmai háttérrel valósuljanak meg.

A műszaki területen dolgozó kollégák több templomfelújítás és örökségvédelmi projekt előkészítésében, engedélyeztetésében és kivitelezésében vettek részt, ismerik a műemléki elvárásokat és a kapcsolódó jogszabályi környezetet. A pénzügyi munkatársak jártasak az uniós támogatások elszámolási rendszerében, a költségtervezésben és a monitoringfeladatokban. A projektalapú működésben ez különösen fontos, hiszen a nagy értékű beruházások átláthatósága és a határidők betartása kiemelt elvárás.

Az egyházmegye jelentős infrastruktúrával, szervezeti és szakmai háttérrel rendelkezik:

Főbb statisztikai adatok²³:

- Terület: **12 148,56 km²**
- Lakosság: **1 048 522 fő**
- Római katolikus hívők száma: **111 613 fő**
- Plébániák száma: **57**
- Papok: **75 fő** (ebből aktív 60 fő)
- Hitoktatók: **109 fő**
- Akolitusok: **101 fő**

²² ROHU00474 – Catholic event tourism in Szabolcs-Szatmár-Bereg and Satu Mare counties (CET)

²³ Az adatokat a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye bocsájtotta rendelkezésre.(2025 november.)

- Lektorok: **18 fő**

Az egyházmegye központi adminisztrációja — a Püspöki Hivatal — Debrecenben működik.

A hivatal több szakreferenssel és osztállyal támogatja az egyházmegye működését:

- **Gazdasági iroda** – pénzügyi tervezés és projektmenedzsment
- **Jogi és beszerzési osztály** – közbeszerzések, szerződések felügyelete
- **Pasztorális és oktatási központ** – iskolák, hitoktatás szakmai koordinációja
- **Kommunikációs iroda** – sajtókapcsolatok, marketing, online jelenlét
- **Informatikai támogatás** – modern digitális rendszerek működtetése

A hivatalban 20 fős szakmai csapat dolgozik, így biztosított a turisztikai, kulturális és projektkoordinációs feladatok szakszerű ellátása.

Oktatási és szociális intézményhálózat²⁴:

- 11 köznevelési intézmény (óvoda–gimnázium)
- Felsőoktatási szakkollégium Debrecenben
- Szociális és karitatív intézmények (idősek otthona, hajléktalanellátás, Caritas)

E kiterjedt intézményrendszer lehetővé teszi a látogatók fogadását és a széles körű vallási-turisztikai programok lebonyolítását.

Hiányosságok azonosítása

A térségben több műemléki templom restaurálása halaszthatatlanná vált, mivel az épített örökség megőrzése alapvető feltétele a vallási és kulturális turizmus fenntartható fejlesztésének. A vallásturisztikai kínálat jelenleg még nem egységes arculat és közös brand alatt jelenik meg, ami csökkenti a térség láthatóságát és versenyképességét. Emellett indokolt a marketing- és kommunikációs tevékenységek további fejlesztése, különös tekintettel a célzott, stratégiai szemléletű megjelenésre. A nemzetközi célcsoportok elérése érdekében pedig szükséges a promóciós tevékenységek megerősítése és összehangolása.

Ezek indokoltá teszik a projektalapú fejlesztéseket és a határon átnyúló együttműködést.

Projekthelyszín bemutatása

A Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye Magyarország északkeleti részének egyik meghatározó egyházi és kulturális intézménye, amely Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyék területén lát el pasztorációs, közösségi és kulturális feladatokat. Az Egyházmegye

²⁴ Ibidem

csaknem 12 149 km²-en működik, mintegy egymillió lakos körében, akik közül több mint 160 ezer fő vallja magát római katolikusnak. A terület számos településének központi eleme egy-egy római katolikus templom, amelyek egyszerre töltenek be lelkipásztori, közösségi, kulturális és identitásformáló szerepet.

A projekthelyszín a térség egyik legfontosabb, városképet meghatározó szakrális épületéhez kötődik: a tiszavasvári Szent Kereszt Szent Eleonóra-templomhoz. A templom, *„amely 1912-ben épült Balogh János kassai építőmester tervei alapján, neogótikus és későromantikus stílusjegyeivel Tiszavasvári egyik legértékesebb épített öröksége. A korábbi évtizedekben jelentősen leromlott állapotú épület teljes körű felújítása 2025 nyarán kezdődött meg”*²⁵. A neogótikus stílusú templom a település egyik ikonikus épülete, amely mind magasságában, mind tömegében meghatározza a város történelmi központjának látképét. A templom felújítása nemcsak örökségvédelmi szempontból fontos, hanem kulturális szerepvállalása miatt is: az épület a helyi közösség életének egyik legfontosabb gyűjtőpontja, miközben állagromlása miatt eddig nem tudta betölteni azt a kulturális funkciót, amelyre építészeti értékei és térszerkezete alkalmassá tenné.

A templom környezete a település központjában helyezkedik el, könnyen megközelíthető gyalogosan és közúton is, ami kedvez a turisztikai és kulturális célú hasznosításnak. A város történelmi magja körül kialakuló új kulturális tengelyhez a templom szervesen illeszkedik: a felújítást követően rendezvényhelyszínként, közösségi térként és turisztikai attrakcióként is funkcionálhat. A projekt célja, hogy az épületben modern hang- és fénytechnikai eszközök, valamint vizuális bemutatófelületek is helyet kapjanak, így alkalmassá válik előadóművészeti rendezvények, közösségi események, kiállítások és vallásturisztikai programok befogadására.

A projekthelyszín kulturális és közösségi beágyazottságát tovább erősítik az Egyházmegye által működtetett helyi közösségi csoportok. A városban aktív színjátszó kör, fűvószeneke és egyházi közösségek rendszeres szereplői az egyházmegyei és városi rendezvényeknek, így a templom funkcióbővítése közvetlenül támogatja a helyi kulturális élet fejlődését. A tervezett felújítás a város teljes lakossága számára szemmel látható változást hoz: egy megújult, esztétikus épület jelenik meg a városképben, amely erősíti a települési identitást, és hozzájárul a város kulturális vonzerejének növekedéséhez.

²⁵ A szöveg teljes mértékben a Projekt Partner által rendelkezésre bocsájtott Sajtóközleményből került átvételre.

A projekthelyszín további jelentősége abban rejlik, hogy a térség turisztikai hálózataihoz – történelmi, vallási és kulturális útvonalakhoz – illeszthető. Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye kulturális turizmusának fontos részei a történelmi templomok, zarándokhelyek, vallási központok, amelyek egymást erősítve alkotják a térség vallásturisztikai arculatát. A Szent Eleonóra-templom felújítása így egy olyan hálózat része lesz, amely korábban Máriapócs, Nyírbátor vagy Nyírvasvári templomai köré szerveződött.

A projekthelyszín a határon átnyúló együttműködés kulturális dimenziójában is kulcsfontosságú. A két ország közös vallási öröksége, a felekezeti sokszínűség, valamint a régió zarándok- és kulturális útvonalai természetes módon kapcsolják össze Magyarország és Románia határ menti térségeinek közösségeit. A projektben tervezett rendezvények, nagyrendezvények és kulturális együttműködések révén a templom nemcsak helyi, hanem határ menti jelentőséggel is bír.

Kép 5: A tiszavasvári Szent Kereszt Szent Eleonóra Templom²⁶

A CET projekt keretében²⁷ a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye fő beruházási helyszíne a tiszavasvári Szent Eleonóra Római Katolikus Templom, amely:

- 1912-ben épült Balogh János tervei alapján,

²⁶²⁶ Kép forrása: <https://www.haromhatar.hu/index.php/hirek/helyi-hirek/26938-jo-utemben-halad-a-tiszavasvari-romai-katolikus-templom-felujitasa.html> (megtekintve 2025.12.01.)

²⁷ ROHU00474 – Catholic event tourism in Szabolcs-Szatmár-Bereg and Satu Mare counties (CET)

- későromantikus–neogótikus stílusjegyeket visel,
- műemléki védelem alatt áll,
- Tiszavasvári városképének meghatározó eleme.

A templom a helyi római katolikus közösség lelki, kulturális és társadalmi központja: aktív karitás, ifjúsági és családi programok, valamint kulturális események helyszíne. A templom kiváló akusztikája zenei programok befogadását teszi lehetővé, így ideális vallási-kulturális turisztikai helyszín.

A felújítást megelőzően az épület több ponton elhasználódott: a tetőszerkezet beázott, vakolatok sérültek, a belső műszaki állapot elavult. A projekt ezeket átfogó módon kezeli: örökségvédelem + közösségi funkciók bővítése + turisztikai fejlesztés.

Kép 6: A tiszavasvári Szent Kereszt Szent Eleonóra Templom felújítás előtti állapotban²⁸

A fejlesztés hozzájárul ahhoz, hogy a templom:

- élő lelki központ,
- kulturális találkozóhely,

²⁸ További képek elérhetők a [SAJTÓKÖZLEMÉNY - Neogótikus örökség új fényben – elindult a CET projekt Tiszavasváriban - Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye](#) linken.

- kiemelt vallásturisztikai attrakció

legyen, amely hosszú távon erősíti a régió közösségeit és a magyar–román egyházi együttműködést.

Kép 7: A tiszavasvári Szent Kereszt Szent Eleonóra Templom látványterve²⁹

Összességében a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye projekthelyszíne egy olyan kulturális és spirituális tér, amely egyszerre szolgálja a közösségi identitás megőrzését, a kulturális élet élénkítését és a térség turisztikai vonzerejének növelését. A templom felújítása lehetővé teszi, hogy a százéves műemlék a jövőben egyszerre legyen a hitélet, a kultúra és a turizmus találkozási pontja, egy olyan helyszín, amely méltó módon képviseli a térség értékeit a határon innen és túl.

²⁹ Ibidem.

II. Turisztikai Stratégia

II.1 Célcsoportelemzés

A projekt célcsoportjai sokrétűek, ugyanakkor közös bennük, hogy mindannyian kötődnek a térség vallási, kulturális vagy közösségi életéhez. A felújított templomok és a kialakítandó Vallásturisztikai Központ olyan új kulturális és turisztikai szolgáltatást képviselnek, amely több társadalmi csoport számára is közvetlen értéket teremtenek. A kulturális és vallási tartalom, valamint a modern interpretációs eszközök alkalmazása lehetővé teszi, hogy a projekt egyszerre szólítsa meg a hagyományos vallási közösségeket, a szélesebb turisztikai közönséget, a helyi lakosokat és a fiatal generációt.

Zarándokok és vallási közösségek

A térségben élő és a határon túlról érkező zarándokok számára a projekt kiemelt vonzerőt jelent. A templomok megújulása, illetve a görög- és római katolikus liturgikus örökség korszerű, mégis hiteles bemutatása új tartalommal gazdagítja a vallási útvonalakat. A vallási közösségeket a projekt nemcsak látogatóként, hanem aktív közreműködőként is bevonja: a helyi gyülekezetek, énekkarok, fúvószenekarok és színjátszó körök részesei lesznek a rendezvényeknek és a kulturális programoknak. A templomok funkcióbővítése erősíti közösségeik identitását, és hosszú távon fenntartja a vallási élet helyi jelenlétét.

Kulturális turisták

A projekt olyan kulturális turistákat szólít meg, akik a régió épített öröksége, történelmi és művészeti értékei iránt érdeklődnek. A felújított templomok, a rendezvények és a modern kiállítástechnikai eszközök – VR-élmények, vetített tartalmak, digitális interpretáció – újfajta élményt nyújtanak azok számára, akik nem feltétlenül vallási motivációval érkeznek. A kulturális turisták számára különösen értékes a három helyszín közötti tematikus hálózat, amely a historikus épületeket a térség más kulturális attrakcióival összekapcsolva komplett élményláncot kínál.

Helyi lakosság

A helyi lakosság számára a projekt mindennapi életminőséget javító beavatkozás. A települési jelképként szolgáló templomok megújítása esztétikai, közösségi és identitásképző szempontból is kedvező hatást gyakorol. Az új kulturális terek megjelenése lehetőséget ad helyi rendezvények, családi programok, ünnepek és közösségi események szervezésére, bővítve

a települések kulturális infrastruktúráját. A lakosok közvetetten a település turisztikai vonzerejének növekedéséből is profitálnak: élénkül a vendégforgalom, javul a település arculata és erősödik a helyi büszkeség.

Fiatalok és iskolai csoportok

A fiatalok és iskolai csoportok kiemelt célcsoportként jelennek meg, hiszen a projekt külön figyelmet fordít az oktatási és élménypedagógiai megközelítésre. A modern technikai eszközökkel támogatott bemutatások – VR-szettek, digitális tartalmak, interaktív kiállítások – a diákok számára könnyebben befogadhatóvá és élményszerűvé teszik a vallási és kulturális örökséget. A templomok és a Vallásturisztikai Központ alkalmasak hittanórák, tematikus napok, iskolai kirándulások és múzeumpedagógiai foglalkozások befogadására is. A fiatalok bevonása hozzájárul ahhoz, hogy a jövő generációi kötődjenek a térség kulturális értékeihez és a közösségi élethez.

II.2 Versenytárselemzés

A projekt olyan kulturális és vallási-turisztikai környezetben valósul meg, ahol több jól ismert spirituális, örökségturisztikai és zarándokhely is működik. A térség vallási turizmusának kínálata hagyományosan gazdag, ugyanakkor a projekt olyan modern, interaktív és többfunkciós fejlesztést valósít meg, amely egyedülálló szereplővé teszi a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegyét a régióban.

Régió más vallási turisztikai helyszínei

A térségben több olyan kiemelt zarándok- és kulturális helyszín működik, amelyek a projekt közvetlen versenytársai vagy kiegészítő szereplői lehetnek.

A legjelentősebb vallásturisztikai vonzerőt Máriapócs jelenti, amely országos hírvő görögkatolikus búcsújáró hely. A kegyhely évente több tízezer látogatót vonz, és évtizedek óta meghatározó szereplője a térség vallási identitásának. A projekt azonban nem a búcsújáró jellegű turizmusban kíván versenyezni, hanem a kulturális és közösségi funkciók bővítésében terem új értéket.

Nyírbátor templomai – elsősorban a gótikus műemlékek – szintén jelentős turisztikai vonzerőt képviselnek, gazdag történelmi háttérrel és magas látogatószámmal. Ezek a helyszínek azonban hátrányban vannak abban, hogy kevésbé kapcsolódnak modern interpretációs rendszerekhez, így a fiatalabb generációk számára kevésbé kínálnak élményalapú kulturális tartalmakat.

A térség több kisebb, történeti értékű temploma – Tákos, Csaroda, Nyíracsa, Lónya – szintén fontos szereplője a kulturális örökségturizmusnak. Ezek azonban elsősorban építészeti és történeti értékük miatt vonzóak, és nem rendelkeznek olyan multifunkcionális téri megoldásokkal, mint amelyet a projekt megvalósítani kíván.

A versenytársak közös jellemzője, hogy erős vallási hagyománnyal, gazdag épített örökséggel rendelkeznek, azonban kevésbé tudnak alkalmazkodni a modern turisztikai elvárásokhoz. A projekt éppen abban különbözik, hogy a történeti értéket interaktív, élményalapú, mozgatható, kiállítási és rendezvényterként is használható megoldásokkal egészíti ki. A templomok és a Vallásturisztikai Központ fejlesztése jól illeszkedik abba a turisztikai trendbe, amely a vallási helyszíneket közösségi és kulturális funkciókkal bővíti.

Nemzetközi jó gyakorlatok

A vallási örökség kulturális célú hasznosítása Európa-szerte gyakorlat, és a nemzetközi jó példák azt mutatják, hogy az egyházi épületek funkcióbővítése jelentősen növeli a turisztikai vonzerőt és a látogatói élményt.

A közép-európai országokban több olyan templom működik, amely modern interpretációval – vetített tartalmakkal, hang- és fénytechnikával, interaktív kiállítással – válik többcélú kulturális térrel. Lengyelországban és Szlovákiában számos zarándokhely alkalmaz digitális bemutatórendszereket, amelyek különösen a fiatalok és az iskolai csoportok számára teszik vonzóbbá a történelmi és vallási tartalmakat.

Nyugat-Európában a vallási épületek kulturális rendezvényhelyszíneként való újraértelmezése szintén elterjedt gyakorlat. Több francia és olasz templomban külön terek szolgálnak modern kiállítások, koncertek, szakrális művészeti programok megrendezésére. Ezek a példák bizonyítják, hogy a vallási örökség eredeti funkcióját megőrizve is lehet innovatív, kulturális és turisztikai értéket teremteni.

A nemzetközi példák egyértelműen azt mutatják: a vallási turizmus akkor válik versenyképessé, ha a hagyományokat modern, élményalapú bemutatási formákkal egészítik ki. A Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye fejlesztése pontosan ezt a szemléletet követi, amikor a történeti és spirituális értékeket interaktív tartalmakkal, látogatóbarát szolgáltatásokkal és közösségi funkciókkal kombinálja.

A projekt versenyelőnye

A régió vallási-turisztikai kínálatához képest a projekt fő erősségei:

- **komplex, többfunkciós fejlesztés (vallási, kulturális, turisztikai, közösségi)**

A projekt egyik legfontosabb újítása, hogy nem kizárólag egyházi vagy turisztikai beruházásként jelenik meg, hanem olyan **integrált fejlesztési modellként**, amely egyetlen térben egyesíti a vallási, kulturális és közösségi funkciókat. A templomok és kapcsolódó terek felújítása nemcsak a hitélet számára teremt méltó környezetet, hanem **rendezvényhelyszínként, kiállítótérként, kulturális események központjaként** is működni fog. Ez a többfunkciós megközelítés jelentősen bővíti az épületek kihasználtságát, és hosszú távon fenntartható működést biztosít. A térség jelenlegi turisztikai kínálatában kevés az olyan projekt, amely egyszerre célozza meg a helyi közösségeket, a zarándokokat, a turistákat és a kulturális érdeklődőket.

- **Modern interpretációs és bemutató eszközök alkalmazása**

A projekt kiemelt eleme a **kortárs, élményalapú interpretáció**, amely a hagyományos vallási tartalmakat modern technológiák segítségével teszi befogadhatóbbá. A digitális tárlatvezetés, a VR/AR-elemek, az interaktív kiállítási megoldások, a professzionális hang- és fénytechnikai eszközök mind olyan eszköztárat biztosítanak, amely a látogatói élményt magasabb szintre emeli. A térség vallási turizmusában eddig elsősorban a hagyományos bemutatási módok domináltak; ehhez képest a projekt **innovatív és korszerű szemléletet** hoz, amely különösen fontos a fiatalabb célcsoportok megszólításához.

- **Aktív helyi közösségek bevonása**

A projekt nagy hangsúlyt helyez arra, hogy a fejlesztés ne csupán fizikai megújulást jelentsen, hanem **a helyi közösségi életet is új szintre emelje**. A tervezett programok – zenei estek, tematikus vallási és kulturális események, közösségi napok, ifjúsági foglalkozások – a helyi lakosság aktív részvételére építenek. A közösségek bevonása nemcsak növeli a projekt társadalmi beágyazottságát, hanem erősíti a települések lokális identitását és kulturális önszerveződését is. Ez a megközelítés jelentős különbséget jelent más, pusztán infrastrukturális fejlesztésekhez képest.

- **Több helyszín hálózatba szervezése**

A projekt egyik stratégiai erőssége, hogy nem elszigetelt beruházásokat hajt végre, hanem **komplex, térségi hálózati logikában** gondolkodik. A projektben szereplő templomok és vallási helyszínek tematikus útvonalakba illeszkednek, amelyek a határon innen és túl egyaránt növelik a turisztikai átjárhatóságot. A helyszínek – mint például Szatmárnémeti, Krasznabéltek, Máriapócs, Nyíregyháza vagy Tiszavasvári – egymást erősítő, **koherens vallási–kulturális desztinációvá** állnak össze. Ez a hálózatos megközelítés különösen hiánypótló a térségben, ahol eddig elszórt, kevésbé összehangolt fejlesztések valósultak meg.

- **Magas kulturális hozzáadott érték**

A projekt olyan épített és szellemi örökséget érint, amely a térség identitásának meghatározó eleme. A műemléki templomok felújítása, a szakrális művészet bemutatása, a történeti és spirituális örökség korszerű interpretációja mind hozzájárul ahhoz, hogy a térség kulturális kínálata **értékesebb, minőségibb és nemzetközi szinten is versenyképes** legyen. A projektben megjelenő klasszicista, neogótikus és bizánci építészeti értékek bemutatása unikális kulturális tartalmat kínál, amely túlmutat az egyházi célközönségen.

- **A fiatal generációk számára is vonzó, technológiára épülő tartalmak**

A vallási turizmus egyik problémája, hogy a fiatal korosztály nehezen szólítható meg. A projekt erre reagál azzal, hogy olyan **interaktív, digitális és vizuálisan élménygazdag** megoldásokat alkalmaz, amelyek a fiatalok médiatudatos, technológiai orientációját figyelembe veszik. A VR-túrák, a digitális tartalmak, az okoseszközökre fejlesztett idegenvezetési elemek és a modern közösségi terek kialakítása lehetővé teszik, hogy a projekt ne csupán kulturális és vallási szempontból legyen releváns, hanem **élményszerű és inspiráló találkozási pontot** jelentsen az új generációk számára is.

A projekt nem egyszerűen egy új szereplő a vallási turizmus piacán, hanem olyan innovációs és minőségi ugrást jelent, amely alapjaiban alakítja át a térség turisztikai, kulturális és közösségi arculatát. A többfunkciós fejlesztés, a modern bemutatási technológiák, a közösségek bevonása és a hálózatos működés együttesen olyan komplex értéket hoz létre, amely hiánypótló módon kapcsolja össze a régió vallási örökségét a kortárs kulturális és turisztikai elvárásokkal. Ennek

köszönhetően a projekt új minőséget teremt a térség kínálatában, és hosszú távon fenntartható, széles célcsoportok számára vonzó turisztikai modellt valósít meg.

II.3 Piaci pozícionálás és közös célok

A régió bemutatása, mint határon átnyúló vallási-kulturális turisztikai térség

A határon átnyúló vallási-kulturális turisztikai térségként értelmezett régió különleges sajátosságát az adja, hogy egyszerre hordozza a történeti Szatmár, Szabolcs és Bereg identitását, valamint a mai közigazgatási és egyházi struktúrák által kijelölt kulturális terek sokszínűségét. A területet egyházi szempontból három nagyobb szervezeti egység határozza meg: a történelmi gyökereiben a mai Romániáig nyúló Szatmári Római Katolikus Egyházmegye, valamint Magyarországon a nyírségi térségben működő Nyíregyházi Egyházmegye és a tágabb alföldi területeket összefogó Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye. E három egyházi jelenlét nem elszigetelten, hanem történelmi folytonosságban, kulturális kapcsolataiban és közös örökségében alkotja azt az egységes, mégis sokrétű régiót, amelyre a vallási-kulturális turizmus fejlesztése építhet.

A térség földrajzi karakterét a síkvidéki alföldi táj, a folyóvölgyek – különösen a Tisza, a Szamos és a Kraszna – és a Nyírség homokbuckái formálják. Ezek a természetföldrajzi elemek nem csupán a településszerkezetet alakították, hanem meghatározták a vallási és kulturális központok elhelyezkedését is. A folyók mentén sűrűsödtek a történelmi egyházi központok, plébániák, kolostorok, amelyek máig őrzik a régió lelki és közösségi hagyományait. A Nyírség települései ezzel szemben inkább szórt elhelyezkedésűek, ahol a görögkatolikus és római katolikus közösségek dinamikus fejlődése már a 18–19. században jelentős vallási-kulturális sokszínűséget eredményezett³⁰.

A határon átnyúló dimenzió különösen fontossá vált a trianoni határmegvonást követően, amikor a történeti Szatmár egyházszervezetei két ország területére kerültek. Mindez azonban nem szétválasztotta, hanem új keretek között megerősítette a régió kulturális hálózatait. A mai

³⁰ Saját szerkesztés: A térség természetföldrajzi és településtörténeti sajátosságai, valamint az egyházi hálózat kialakulása alapján készült összefoglalás, különös tekintettel a Tisza–Szamos–Kraszna folyóvölgyek településszerkezet-alakító szerepére és a Nyírség vallási-kulturális fejlődésére (regionális földrajzi és egyháztörténeti szakirodalom alapján).

Magyarországon és Romániában működő közösségek továbbra is közös szellemi örökséget ápolnak: templomaik, búcsújáró helyeik, egyházi ünnepeik, zenei és kézműves hagyományaik olyan kapcsok, amelyek a régiót ma is egységes vallási-kulturális térként kapcsolják össze.

A vallási turizmus szempontjából a terület rendkívül gazdag értékekkel rendelkezik. A 18–19. századi barokk és klasszicista templomépítészet, a görögkatolikus ikonfestészet hagyományai, a falusi templomok egyszerű, népi építészeti megoldásai, valamint a nagyszabású kegyhelyek – például Máriapócs – mind hozzájárulnak ahhoz, hogy a régió a spirituális élmények, a kulturális örökség és a történeti identitás keresői számára egyre vonzóbb úti cél legyen.

A Szatmári Római Katolikus Egyházmegye, a Nyíregyházi Egyházmegye és a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye területe egy olyan, több évszázados vallási és kulturális örökséggel rendelkező régiót alkot, amelynek közösségei, épített öröksége és spirituális hagyományai szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A magyar–román határ mentén fekvő térség kulturális és vallási identitása erősen átjárható: templomai, búcsújáró helyei, közösségi rendezvényei és az itt élő felekezeti közösségek évszázadok óta egymást erősítik. A projekt ennek a történeti és kulturális egységnek ad új keretet azáltal, hogy a részt vevő egyházmegyéket integrált, hálózatos turisztikai térségként pozicionálja.

A régió vallási öröksége különösen gazdag:

- A debreceni Szent Anna-székesegyház, amely a 18. századtól kezdve a katolikus megújulás egyik legfontosabb kelet-magyarországi központja, barokk és klasszicista stílusjegyekkel, kiemelkedő művészeti értékekkel. A debreceni Szent László-domonkos templom és a hozzá kapcsolódó rendházi örökség, amely Debrecenben ritka, középkorig visszanyúló egyházi jelenlétet őriz, továbbá a debreceni Sziklatemplom, mint kortárs vallási helyszín, amely egyedülálló módon kapcsolja össze a modern építészetet és a spirituális teret, és új vonzerőt jelent a városi vallási turizmusban.
- Szatmárnémeti klasszicista székesegyháza és püspöki palotája, a krasznabélteki Szent László-templom több évszázados építészeti értékei, az ákosfalvi Árpád-kori templom, amely a 12–13. század óta áll, és a Szatmári Egyházmegye egyik legértékesebb román kori építészeti emléke, továbbá a nagykárolyi Kalazanci Szent József-templom és a város történeti katolikus öröksége, amely a barokk kor kiemelkedő emléke,

- Máriapócs országos jelentőségű kegyhelye, Nyíregyháza görögkatolikus székesegyháza és múzeum, valamint a tiszavasvári Szent Eleonóra-templom, mint műemléki jelentőségű, ikonikus szakrális helyszín³¹.

Ezek a pontok ma is intenzíven látogatott vallási és kulturális célpontok, de együttműködés és hálózatos gondolkodás nélkül túlnyomórészt sziget szerűen működnek. A projekt célja éppen ennek a fragmentáltságnak a feloldása, a helyszínek közötti turisztikai és kulturális kohézió megteremtése.

A „Szent helyek – közös örökség” koncepció ennek a térségi identitásnak ad kommunikációs, szakmai és turisztikai keretet. A Spiritual Routes program eseményei és tevékenységei (zarándoklatok, kulturális programok, hálózatos bemutatóhelyek létrehozása) világossá teszik, hogy a projekt egy közös vallási–kulturális ökoszisztémát fejleszt: olyan útvonalakat, tartalmakat és térépítészeti megoldásokat, amelyek összehangolt módon teszik látogathatóvá és átélhetővé a térség örökségét.

A projekt³² tehát nem önálló helyszínek felújítását célozza, hanem egy határon átnyúló turisztikai térség piaci megjelenésének megteremtését. Ennek központi eleme az a felismerés, hogy a vallási és kulturális örökség önmagában is vonzerőt jelent, de valódi turisztikai értéket akkor képvisel, ha az attrakciók összehangolt, tematikus és élményalapú formában jelennek meg.

A hagyomány és a modern közösségi programok összekapcsolódó világa a régióban

A Szatmár–Nyírség–Észak-Alföld térsége olyan vallási-kulturális örökséget hordoz, amely évszázadok óta meghatározza az itt élő közösségek identitását. A római katolikus, görögkatolikus és más felekezeti hagyományok nemcsak épített örökségükben — templomaikban, kegyhelyeikben, közösségi tereikben — élnek tovább, hanem a helyi társadalom mindennapi ritmusában, ünnepeiben, közös élményeiben is. A régió egyházi szereplői, köztük a Szatmári Római Katolikus Egyházmegye, a Nyíregyházi Egyházmegye és a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye, olyan együttműködési keretet alakítanak ki, amely a

³¹ A felsorolt egyházi épületek és helyszínek intézményi és műemléki jellemzői a vonatkozó egyházi, turisztikai és kulturális adatbázisok alapján — például a debreceni **Szent Anna-székesegyház** (a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye székesegyháza) barokk templom leírása és története [Debrecen hivatalos turistaoldala stb.], valamint a helyi egyházközségi és műemlékvédelmi források.

³² ROHU00474 – *Catholic event tourism in Szabolcs-Szatmár-Bereg and Satu Mare counties (CET)*

hagyományos szakrális értékeket korszerű, közösségépítő kezdeményezésekkel kapcsolja össze.

A térségben zajló fejlesztések egyik legfontosabb közös jellemzője, hogy a vallási örökség megőrzése nem önmagáért való cél: a felújított templomok, a megújuló közösségi terek, az újonnan létrejövő látogatóközpontok mind olyan helyszínek, amelyek egyszerre őrzik a múlt értékeit és szolgálnak a jelenkor igényeinek. A templomok restaurálása — legyen szó a Krasznabélteken található Szent László-templomról vagy a tiszavasvári Szent Eleonóra-templomról — nem csupán építészeti értékmentés, hanem egyúttal új funkciók megteremtése is: közösségi programok, kulturális események, zarándoklatok, ifjúsági és családi találkozók befogadására alkalmas, élő terek jönnek létre.

Kép 8: Balról jobbra: Szent László-templom (Krasznabéltek), Szent Eleonóra-templom (Tiszavasvári) és a Nyíregyházi Egyházmegyei Vallásturisztikai Központ látványterve³³

A térség egyik kiemelkedő példája a hagyomány és a modern közösségi igények integrációjára a Nyíregyházán létrejövő Vallásturisztikai Központ. Egy történeti görögkatolikus iskola épületének új funkcióval való megtöltése jól mutatja, hogy a régió nem pusztán megőrzi múltját, hanem újraértelmezi azt: a hely kulturális programoknak, tematikus kiállításoknak, zarándokút-információs pontoknak, interaktív közösségi eseményeknek ad otthont. Ez a fajta újrahasznosítás a hagyomány tiszteletével párosuló innováció, amely segíti, hogy a fiatalabb generációk is kapcsolatba kerüljenek saját örökségükkel.

A templomok és egyházi intézmények megújulása emellett új lehetőségeket teremt a közösségek számára: helyet adnak falunapoknak, értékteremtő műhelyeknek, vallási zenei fesztiváloknak, kulturális találkozóknak — olyan programoknak, amelyek összekötik a helyieket és a látogatókat. A hagyományos búcsúk, zarándoklatok és ünnepek mellett

³³ Képek forrása: projektpartnerek által rendelkezésre bocsátott képek, továbbá interneten elérhető képek

megjelennek a mai kor igényeihez igazodó, interaktív élmények és közösségi rendezvények is, amelyek segítik a térség turisztikai vonzerejének növelését.

Ez az összekapcsolódás — a múlt értékeire épülő, mégis modern és befogadó közösségi élet — teszi a régiót különlegesen alkalmassá arra, hogy határon átnyúló kulturális és vallási turisztikai térségként működjön. A Felvidéktől Erdélyig terjedő történeti kapcsolatok, az egymást kiegészítő kulturális hagyományok, valamint a mai társadalom számára is releváns programok együttese olyan fenntartható fejlődési modellt teremt, amely erősíti a helyi identitást, támogatja a közösségek megmaradását, és élményt kínál a látogatók számára.

A régió így egyszerre tekint vissza és előre: megőrzi, amit elődei rábízta, és olyan jövőt épít, amelyben a hagyomány és a modern közösségi élet nem ellentétek, hanem egymást gazdagító értékek.

II.4 Termékfejlesztés és árképzés

A régió vallási–kulturális turisztikai kínálatának megújítása és bővítése olyan termékfejlesztési folyamatot kíván, amely egyszerre épít a hagyományos értékekre és illeszti be azokat a modern turisztikai igények rendszerébe. A fejlesztés három fő területre összpontosul: a rendezvénytípusú termékekre, a tematikus turisztikai útvonalakra és az infrastruktúra korszerűsítésére. Ezek együttesen teszik lehetővé a régió, mint határon átnyúló vallási–kulturális térség versenyképességének erősítését, valamint a fenntartható turisztikai növekedést.

Rendezvények (hangversenyek, kiállítások, zarándoklatok)

A vallási örökség élővé tételének egyik legfontosabb eszköze a rendezvények fejlesztése, amelyek képesek a hagyományt és a modern közösségi élményt összekapcsolni. A térségben több olyan kezdeményezés alakítható ki, amely évente visszatérő, márkaértékkel bíró programként válhat a turisztikai kínálat stabil elemévé.

A **Zarándokút és Kulturális Fesztivál** hétvégéje például olyan komplex rendezvényként jelenhet meg, amelyben a résztvevők vezetett zarándokszakaszokat járnak be Nyíregyháza, Máriapócs, Tiszavasvári és Krasznabéltek irányába, miközben helyi történetekkel találkoznak, megköstölik a térség **gasztronómiai különlegességeit**, és nap végén templomi vagy szabadtéri koncerten vesznek részt. A rendezvény egyik fontos eleme az élményközpontúság: az **ikonfestő**

vagy gyertyamártó műhelyek, a közösségi beszélgetések és az éjszakai templomtúra fényfestéssel mind hozzájárulnak ahhoz, hogy a hagyományos vallási események a fiatalabb generációk számára is vonzóvá váljanak.

A felújított templomokhoz kapcsolódó **„Élő templomok napja”** egy másik rendezvénytípus, amelyben a templomok egész napos nyitottsággal, interaktív bemutatókkal és közösségi programokkal fogadják a látogatókat. A program célja, hogy a helyi lakosság és a turisták aktív résztvevőivé váljanak az örökség újraértelmezésében. Az esti koncertprogram, a templomkertben szervezett közösségi események, valamint a látogatók által készített fotókból létrehozott kiállítás mind hozzájárulnak a templomok kulturális találkozóhellyé válásához.

Az ilyen rendezvények árképzése differenciált lehet: a kisebb, rövidebb programok (pl. vezetett templomi séta) kedvező, alacsony belépési díjat igényelhetnek, míg a nagyobb események – például a fesztivál jellegű hétvége vagy a tematikus koncert – magasabb értékű jegyárral működhetnek. A zárandoklatok esetében az árképzés főként a szolgáltatások (szállás, étkezés, idegenvezetés) kombinációján alapul. Az éves programkínálat csomagárazási lehetőségeket is biztosít.

Tematikus turisztikai útvonalak

A térség erőssége, hogy vallási és kulturális öröksége földrajzilag szétszórva, de tematikusan egységet alkot: kegyhelyek, történelmi templomok, közösségi terek, zárandokútvonalak és szakrális kulturális emlékek hálózatát. Ennek alapján olyan tematikus útvonalak hozhatók létre, amelyek a látogatók számára logikus, élményközpontú utazási terméket kínálnak.

Az egyik kiemelkedő lehetőség a **határon átnyúló vallási-kulturális körút kialakítása**, amely a három partner egyházmegye egyházi helyszíneit kapcsolja össze. A résztvevők több templomot és egyházi központot látogatnak meg, miközben szakvezetők ismertetik a térség közös történelmi és vallási örökségét. A program részeként kórustalálkozó, helyi mesterségek bemutatója és gyerekeknek szóló kulturális foglalkozások erősíthetik a közösségi élményt.

A Nyíregyházán létrejövő Vallásturisztikai Központ **tematikus heti programjai** szintén útvonal jellegű termékekké alakíthatók: például ikonok és digitális művészet tematikus hét, modern zárandoklat bemutatója VR-élménnyel, vagy a helyi legendák és szentek történeteit bemutató családi programok. Ezek az útvonalak – akár önállóan bejárható verzióban is – lehetőséget biztosítanak arra, hogy a látogatók hosszabb időt töltsenek a térségben, ami növeli a turisztikai bevételeket.

Az útvonalak árképzése rugalmas: lehet ingyenesen bejárható útvonal (app vagy térkép segítségével), de választható fizetős, idegenvezetett verzió, amely magasabb élményértéket biztosít. A többnapos programoknál csomagárzás javasolt.

Infrastruktúra fejlesztés

Szatmári Római Katolikus Egyházmegye – krasznabélteki Szent László Római Katolikus Templom fejlesztése

A krasznabélteki Szent László Római Katolikus Templom fejlesztése a projekt egyik fő örökségvédelmi eleme. A templom több mint 800 éves hitéleti múlttal rendelkező szakrális helyszín, amely az évszázadok során többször átépült, bővült. A felújítás célja a templom külső szerkezeteinek teljeskörű helyreállítása, biztonságos és méltó turisztikai-baráttá tétele.

A fejlesztés főbb elemei:

- tetőszerkezet felújítása, a héjazat cseréjével, a faszerkezet javításával (a károsodott elemek cseréje, szerkezeti megerősítése),
- külső homlokzat restaurálása, különös tekintettel a történeti vakolatok egységes javítására és az épület stiláris értékeinek megőrzésére,
- kerítés és templomkert teljes felújítása, beleértve a keresztút állomásait, amelyek fontos zarándok- és turisztikai elemek,
- templomudvar rendezése, gyalogos közlekedési útvonalak, zöldfelületek kialakítása és a rendezvények befogadására alkalmas környezet megteremtése.

Ezzel a beruházással a templom a régió egyik legfontosabb vallásturisztikai állomásává válik, amely biztonságos környezetet nyújt a zarándokoknak, kulturális érdeklődőknek, és méltó otthona lesz a Krasznabélteken rendszeresen megrendezett vallási-kulturális eseményeknek.

Nyíregyházi Egyházmegye – Vallásturisztikai Központ kialakítása

A Nyíregyházi Egyházmegye egy történeti műemlék jellegű épületet alakít át Vallásturisztikai Központtá. Az épület két részre bontható: egy régebbi, eredeti szárnyra és egy később hozzáépített új épülettömbre. A felújítás célja egy olyan modern, mégis örökségvédelmi

elvekhez igazodó komplexum létrehozása, amely kiállítások, konferenciák, kulturális programok és vendégfogadás lebonyolítására egyaránt alkalmas.

Belső fejlesztések

Az épület teljes funkcionális átszervezése valósul meg:

- földszint: kiállítótér, emlékszoba, irodahelyiségek, korszerű vizesblokkok, ebédlő és mosogató,
- I. emelet: vendégszobák, lakosztály, könyvtár, olvasóterem, díszterem és szolgáló helyiségek,
- II. emelet: levéltár, irattár, iroda, mosdó, új acélszerkezetű lépcső a régi lépcső helyett, amely nem felelt meg a mai előírásoknak.

Külső felújítás

A felújítás az eredeti épület karakterének helyreállítására és a két épületszárny egységesítésére törekszik:

- vakolatjavítás és homlokzati színezés a székesegyház színekódjával,
- nyílászárók felújítása, egységes új színnel,
- új nyílászárók kialakítása az „új szárnyon” a fényviszonyok javítása érdekében,
- új tetőfedési és burkolati elemek, korcolt lemezfedéssel a tetőfelépítményeken,
- lábazat felújítása: kő lábazat tisztítása, impregnálása, a festett lábazatok újravakolása.

E fejlesztések összessége lehetővé teszi, hogy a Nyíregyházán létrejövő Vallásturisztikai Központ a határ mindkét oldaláról érkező látogatók kulturális, zarándok és közösségi igényeit magas színvonalon szolgálja ki.

Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye – Tiszavasvári Szent Eleonóra Templom felújítása

A tiszavasvári Szent Eleonóra templom a projekt magyarországi örökségvédelmi fejlesztésének központi eleme. A templom súlyos műszaki állapotromlása miatt átfogó beavatkozás vált szükségessé, amely a kulturális és turisztikai funkciók megerősítését is lehetővé teszi.

Fő műszaki feladatok:

- Teljes tetőszerkezet felújítása, részben újjáépítése, mivel a faanyagvédelmi vizsgálat kiderítette, hogy az eredeti szerkezet balesetveszélyes. A romantikus–neogótikus templom toronyszerkezete különösen súlyosan károsodott, ezért annak teljes újjáépítése válik szükségessé.
- homlokzat restaurálása, a sérült és nedvesedett részek javítása, vakolatcserek, díszítőelemek rekonstrukciója,
- belső tér felújítása: falak javítása, festési munkák, liturgikus tér részleges restaurálása,
- nyílászárók javítása és restaurálása,
- környezet rendezése, a templom előtti tér gyalogosbarát kialakítása.

A felújítás eredményeként a templom biztonságosan használhatóvá válik, miközben méltó módon megőrzi és bemutatja építészeti örökségét. A fejlesztés lehetővé teszi, hogy az épület rendszeresen adjon otthont kulturális és turisztikai programoknak, ezáltal hozzájárulva a régió vallási turizmusának erősítéséhez.

A három tervezett fejlesztés együttesen örökségvédelmi értékeket ment meg, bővíti a kulturális és turisztikai funkciókat, valamint új, fenntartható vallásturisztikai kínálatot hoz létre. Mindez elősegíti a három egyházmegye közötti együttműködés elmélyítését, és hozzájárul egy közös vallási-kulturális útvonal kialakításához, amely hosszú távon is erősíti a térség identitását és vonzerejét.

A beruházások összhangban állnak az Interreg VI-A RO–HU Program céljaival: gazdaságélénkítés, társadalmi befogadás és kulturális örökség fenntartható hasznosítása.

A rendezvények és tematikus útvonalak fenntartható működésének alapfeltétele az infrastruktúra fejlesztése. A térségben több épület és kulturális helyszín megújítása zajlik vagy tervezett: templomfelújítások, közösségi terek korszerűsítése és a látogatóközpont létrehozása Nyíregyházán. Ezek a fejlesztések a vallási örökség megőrzésén túl a turisztikai funkciók bővítését is szolgálják, hiszen a templomok és közösségi épületek így többféle rendezvény befogadására is alkalmassá válnak.

Emellett olyan fizikai infrastruktúra is szükséges, amely a látogatói élményt és a logisztikai működést támogatja: információs pontok telepítése, pihenőhelyek és mosdók kialakítása, kerékpáros- és gyalogos kapcsolatok fejlesztése, valamint a parkolási lehetőségek rendezése. A digitális infrastruktúra (interaktív táblák, QR-kódos ismertető, mobilapplikációs útvonalak) ma már alapfeltétel, és jelentős mértékben növeli a turisztikai szolgáltatások elérhetőségét.

Az infrastruktúra árképzése a szolgáltatási csomag részévé válik: a felújított terek bérleti díja, a látogatóközpont belépője vagy a vezetett túrák ára mind beépül a turisztikai termékbe. A cél itt a fenntartható működés biztosítása: a díjnak fedezniük kell az üzemeltetési költségeket, ugyanakkor elérhetőnek kell maradniuk a lakosság és turisták számára.

A három terület kombinációja olyan átfogó turisztikai termékrendszert alkot, amely egyszerre vonzza a zárandokokat, a kulturális érdeklődőket, a családokat és a fiatalokat. A rendezvények élményt nyújtanak, a tematikus útvonalak értelmezhető rendszert adnak a térség bejárásához, az infrastruktúra pedig biztosítja a minőségi fogadás feltételeit. Mindhárom elem hozzájárul a térség turisztikai stabilitásához és jövedelemtermelő képességéhez.

Árképzés

A régió vallási–kulturális turisztikai termékeinek árképzése olyan differenciált rendszerre épül, amely figyelembe veszi a látogatói csoportok fizetőképességét, a szolgáltatások jellegét, a szezonális ingadozásokat és a fenntartható működés követelményeit. Az árképzés célja kettős: egyrészt biztosítani kell az üzemeltetés gazdasági fenntarthatóságát, másrészt vonzónak kell maradnia a hazai látogatók és a határon túli turisták számára is. A modell három fő termék kategória mentén kerül kidolgozásra.

Rendezvények árképzése

A rendezvénytípusú turisztikai termékek esetében az árképzés elsősorban a rendezvény méretétől, exkluzivitásától és a kapcsolódó szolgáltatások számától függ.

Zarándoklat-fesztivál hétvége

Ez komplex, többhelyszínes turisztikai termék, ahol a programok egy része ingyenes, más része regisztrációhoz és díjfizetéshez kötött. A rendezvény alaplogikája a „lépcsőzetes árképzés”, amely szerint az alapélmény kedvező áron elérhető, a hozzáadott értéket nyújtó szolgáltatásokért pedig külön fizet a látogató.

A hétvégére bevezethető:

- **alapjegy**, amely tartalmazza a vezetett zárandokszakaszhoz való csatlakozást és egy programfüzet árát,
- **kombinált jegy**, amely a koncertre, a kézműves workshopra vagy az esti különprogramokra is érvényes,
- **családi jegy**, amely kedvezményt biztosít több résztvevőnek,

- **VIP vagy támogatói jegy**, amely extra tartalmakat (külön vezetés, helyi ajándécsomag) foglal magában.

„Élő templomok napja”

Ez a rendezvény ingyenes alapélményként működhet, amelyet adományalapú vagy jelképes összegű kiegészítő programok egészítenek ki. Az esti koncert és a különleges vezetés fizetős programként jelenik meg.

Ez a modell támogatja a széleskörű bevonódást, miközben biztosítja a költségek fedezetét.

Kisebb koncertprogramok, kamarakiállítások

Ezek egységes, mérsékelt jegyárakkal működhetnek. A helyi lakosok számára kedvezmény vagy adományalapú részvétel is indokolt, ezzel erősítve a közösségi kötődést.

2. Tematikus turisztikai útvonalak árképzése

Az útvonalak árképzése rugalmas modellt kíván, mivel a látogatók eltérő igényekkel és pénzügyi lehetőségekkel rendelkeznek. Ennek megfelelően az alábbi árazási logika alakítható ki:

Ingyenes, önállóan bejárható útvonalak

A térképes vagy mobilapplikációs formában elérhető útvonalak látogatása díjmentes lehet, de a kiegészítő szolgáltatások – pl. audioguide, interaktív tartalom, tematikus kitűző, pecsétfüzet – kedvező, kisebb összegért elérhetők.

Vezetett túrák és körutak

A vezetett tematikus túrák (pl. határon átnyúló vallási körút) ára tartalmazhatja:

- a vezetés díját,
- a belépőket a templomokba és kiállításokra,
- a közlekedést (ha szükséges),
- valamint kiegészítő programelemeket.

A többnapos túrák esetén csomagárazás javasolt, amely tartalmazza a szállást és étkezést is. Az ilyen csomagok ára szezonálisan differenciálható: főszezonban magasabb, tavasszal és ősszel kedvezményes.

Tematikus hetek (Nyíregyházi Vallásturisztikai Központ)

A tematikus hetet alkotó programok egységáron vagy kombinált napijegy-rendszerben működhetnek. A hallgatók, diákok és nagycsaládosok kedvezményt kaphatnak, ezzel ösztönözve a fiatalabb generációk aktív részvételét.

3. Infrastruktúrafejlesztéshez kapcsolódó árképzés

Az infrastruktúra-fejlesztés által létrejövő szolgáltatások árképzése hosszú távú fenntarthatósági szempontok alapján történik.

Látogatóközpont belépődíja

Az alapszolgáltatás elérhető, mérsékelt ár mellett, míg a különleges élmények (pl. VR-kiállítás, interaktív installációk, tematikus tárlatok) magasabb értékű jegykategóriát igényelhetnek. A csoportos látogatások kedvezményes díjszabással működhetnek.

Térhasználati díjak

A felújított templomok és közösségi terek bérbeadhatók hangversenyekre, kisebb konferenciákra, közösségi alkalmakra.

A díjszabás differenciált:

- alacsonyabb a helyi civil és egyházi szervezetek számára,
- magasabb a külső, kereskedelmi célú rendezvények esetében.

Kiegészítő kényelmi szolgáltatások árai

Ilyenek lehetnek:

- mosdó- és pihenőhely-használat (ingyenes vagy jelképes díj),
- csomagmegőrző,
- kerékpárkölcsönzés,
- információs csomagok.

A díjak mindig a fenntartási költségeket és a látogatók teherbíró képességét egyaránt figyelembe veszik.

Javaslat a teljes árképzési rendszer működési elvére

A régió turisztikai árképzésének kialakításakor javasolt egy olyan **értékalapú és széleskörűen hozzáférhető árstruktúra alkalmazása**, amely összhangban áll a vallási–kulturális örökség jellegével és a térség hosszú távú turisztikai célkitűzéseivel. Az árképzés alapelve, hogy a

szolgáltatások értéktöbbletet kínáljanak, ugyanakkor ne jelentsenek belépési akadályt sem a helyi közösségek, sem a belföldi vagy határon túli látogatók számára.

A javasolt árképzési rendszer fő céljai a következők:

- **a látogatói élmény maximalizálása**, olyan programok és szolgáltatások kialakításával, amelyek élményszerűen mutatják be a régió vallási és kulturális értékeit;
- **a gazdaságilag fenntartható működés biztosítása**, amely révén a fenntartási költségek és a fejlesztésekhez szükséges források hosszú távon is előteremthetők;
- **a helyi közösségek erősítése**, amelyek számára a kulturális és vallási terek nem csupán turisztikai helyszínek, hanem élő közösségi terek;
- **a visszatérés és a hosszabb tartózkodás ösztönzése**, amely növeli a térség gazdasági és turisztikai teljesítményét.

A javasolt modell egyik kulcsüzenete, hogy a régió vallási és kulturális **öröksége nem luxuscikk, hanem olyan közösségi érték, amely mindenki számára hozzáférhető kell** legyen. Ugyanakkor fontos, hogy az árképzés révén a programok és létesítmények működtetése fenntartható bevételi struktúrára épüljön, és biztosítsa a további fejlesztésekhez szükséges stabil alapot.

Ez a kettős szemlélet – az elérhetőség és a fenntarthatóság egyensúlya – teremti meg azt a turisztikai modellt, amely hosszú távon is életképes és értékteremtő a térségben.

Árképzési mátrix ³⁴

A régió árképzési rendszerének kialakításakor véleményünk szerint egyértelműen az értékalapú megközelítés alkalmazása indokolt. Ez a szemlélet biztosítja, hogy a turisztikai kínálat széles kör számára elérhető maradjon, miközben a programok működtetése gazdaságilag fenntarthatóvá válik.

Az értékalapú árképzés egyúttal hozzájárul a közösségi részvétel erősítéséhez, hiszen nem zárja ki a helyi lakosságot a kulturális és vallási eseményekből, és támogatja a szolgáltatások

³⁴ Az árképzési mátrix a szolgáltatások és célcsoportok szerint differenciált díjszabás tervezését és átlátható bemutatását szolgáló eszköz, amely figyelembe veszi a működési költségeket, a látogatói igényeket, a piaci környezetet és a fenntarthatósági szempontokat. Alkalmazása elősegíti az egységes, ugyanakkor rugalmas árpolitika kialakítását a kulturális és vallási turisztikai szolgáltatások esetében.

színvonalának hosszú távú megőrzését is. Ennek köszönhetően a térség egyszerre tud közösségi értéket képviselni és stabil gazdasági alapokra építeni a jövő turisztikai kínálatát. A mátrix alkalmazása lehetővé teszi, hogy minden terméktípus a saját logikája mentén, ugyanakkor egységes stratégiai keretben működjön.

Terméktípus	Árstruktúra jellege
Rendezvények	lépcsőzetes árképzés + opcionális élményelemek
Tematikus útvonalak	rugalmas alapár + csomagáras kiegészítők
Infrastruktúra	alapbelépő + prémium szolgáltatási díjak

1. táblázat: Árstruktúra típusa terméktípusonként³⁵

A régió turisztikai kínálatának kialakítása során fontos szempont, hogy az árképzési rendszer rugalmasan alkalmazkodjon a különböző terméktípusok sajátosságaihoz és a látogatói igények sokféleségéhez. Ennek érdekében érdemes olyan árazási eszközöket alkalmazni, amelyek egyszerre támogatják a fenntartható működést, lehetővé teszik a bevételi potenciál növelését, és biztosítják, hogy a programok széles kör számára elérhetők maradjanak.

Az alábbi mátrix bemutatja azokat az árazási technikákat, amelyek hatékonyan építhetők be a régió vallási–kulturális turisztikai termékeibe, és amelyek jól illeszkednek a fejlesztési stratégia céljaihoz.

Eszköz	Milyen termékhez használható?	Előny
Csomagáras termék	Tematikus útvonalak, fesztivál hétvégék	nő az egy főre jutó bevétel
Szezonális árképzés	Többnapos túrák, rendezvények	főszézon optimalizálható, szezonhosszabbítás
Dinamikus jegyár	Koncertek, kiemelt rendezvények	rugalmas bevételi maximalizálás

³⁵ Saját szerkesztés

Eszköz	Milyen termékhez használható?	Előny
Adományalapú részvétel	templomnapok, közösségi események	széles társadalmi bevonás
VIP/támogatói csomag	fesztiválok, koncertprogramok	magasabb bevételi kategória

2. táblázat: Bevezethető árazási eszközök³⁶

Az árazási eszközök tudatos és összehangolt alkalmazása lehetővé teszi, hogy a régió vallási–kulturális turisztikai kínálata egyszerre legyen versenyképes, élményalapú és fenntartható. A különböző árstratégiák eltérő célcsoportokat szólítanak meg, de együttesen olyan rendszert alkotnak, amely képes kezelni a szezonális ingadozásokat, növelni a résztvevők számát és erősíteni a közösségi részvételt. A mátrixban bemutatott módszerek alkalmazása hosszú távon hozzájárul ahhoz, hogy a térség turisztikai termékei stabil bevételi háttérrel teremtsenek, miközben továbbra is megőrzik alapvető értéküket: a vallási és kulturális örökség széles kör számára történő hozzáférhetőségét. Ez az átgondolt, rugalmas árképzési rendszer így nem csupán gazdasági, hanem közösségi és kulturális értelemben is a térség fejlődésének egyik kulcseleme.

II.5 Marketing, értékesítés és kommunikáció

A CET projekt³⁷ kommunikációs és marketingstratégiájának célja a három egyházmegye vallási és kulturális értékeinek közös bemutatása, valamint a turisztikai vonzerő növelése egységes megjelenéssel, összehangolt online és offline kommunikációval. A projekt a vallásturisztikai kínálat láthatóságát és elérhetőségét jelentősen erősíti digitális és hagyományos kommunikációs csatornák alkalmazásával.

Egységes arculat és logó

Szatmári Római Katolikus Egyházmegye vállalta a közös honlap, vizuális arculat és logó kifejlesztését, amely minden projektkommunikációs elembe megjelenik:

³⁶ Saját szerkesztés

³⁷ ROHU00474 – Catholic event tourism in Szabolcs-Szatmár-Bereg and Satu Mare counties (CET)

- nyomtatott kiadványokon
 - honlapokon és közösségi médiában
 - rendezvényeken (roll-up, molinók, információs anyagok)
 - sajtómegjelenésekben

Kép 9: A partnerek által elfogadott projektlogó ³⁸

Ez biztosítja, hogy a projekt egy brandként jelenjen meg, erősítve a határon átnyúló együttműködés láthatóságát.

Online kommunikáció

A partnerek közösen működtetnek egy projektweboldalt:

<https://spiritualroutes.eu> ³⁹

A weboldal funkciói és feladatai:

- A három partner folyamatosan feltölti turisztikai és vallási programjait
- Friss hírek, előrehaladás bemutatása a felújításokról
- Cikkek, galériák, rendezvénybeszámolók
- Vallásturisztikai ajánlatok, zarándokútvonalak bemutatása

³⁸ A logót a projektpartnerek bocsájtották rendelkezésre.

³⁹ A pályázat keretében, a partnerek által létrehozott pályázati honlap.

Minden partner a weboldalt saját honlapján bannerként megjeleníti, biztosítva a minél szélesebb elérést.

Sajtó- és offline kommunikáció

A projekt érintkezik a nyilvánossággal:

- sajtóközlemények
- helyi és egyházi médiamegjelenések
- információs anyagok templomokban és közösségi terekben

A Nyíregyházi Egyházmegye vállalta egy közös projektkiadvány elkészítését, amely a weboldal tartalmi struktúráját követi, így:

- bemutatja a helyszíneket és erősségeiket,
- turisztikai csomagokat ajánl a zárandokoknak és látogatóknak,
- kézzel fogható információforrásként segíti a térség vallásturisztikai pozicionálását.

Közös rendezvények promóciója

A projektben négy nagy határon átnyúló közös rendezvény valósul meg:

Helyszín	Időpont	Esemény
Krasznabéltek	2025. augusztus 16–17.	Borfesztivál Krasznabélteken – megvalósult
Nyíregyháza	2025. december 6–7.	Szent Miklós ünnepe és templombúcsú – megvalósult
Krasznabéltek	2026. június 27.	Templombúcsú Szent László ünnepén
Tiszavasvári	2026. szeptember 12–13.	Templombúcsú a Szent Eleonóra-templomban

3. táblázat: Projektben megvalósítandó közös rendezvények⁴⁰

A közös programok mellett minden partner saját helyi rendezvényeket is szervez a projekt keretében, amelyek szintén szerepelnek a közös promóciós felületeken. A közös programok

⁴⁰ Saját szerkesztés

mellett minden partner saját helyi rendezvényeket is szervez a projekt keretében, amelyek szintén szerepelnek a közös promóciós felületeken.

A rendezvények kommunikációjának eszközei:

- projektlogós roll-upok, információs felületek
- eseménykommunikáció a honlapokon és közösségi médiában
- templomi hirdetések, közösségi értesítések
- sajtó- és fotódokumentáció

A projekt sikeres megvalósítása érdekében kiemelten fontos, hogy a létrejövő vallási–kulturális útvonalak, a felújított templomok és a Vallásturisztikai Központ egységes, látható és következetes kommunikációt kapjanak. Ennek része a sajtómegjelenések, a nyomtatott és digitális kiadványok összehangolt előállítás, valamint a közös rendezvények hatékony promóciója. A marketingtevékenység elsődleges célja, hogy a három helyszín ne önálló „szigetekként”, hanem **egy közös, határon átnyúló turisztikai hálózat részeként** jelenjen meg a nyilvánosság előtt.

A projekt keretében létrehozott új infrastruktúra — így a felújított templomok, a korszerű kulturális funkciókkal bővülő terek, valamint a Nyíregyházán kialakított Vallásturisztikai Központ — minden partner számára olyan kommunikálható értéket jelent, amely könnyen beépíthető a térségi és országos turisztikai kínálatba. A sajtómegjelenések készítésekor érdemes hangsúlyozni az innovatív elemeket is, mint például a VR-szettek, a digitális tartalmak, a templombelsőt bemutató virtuális túrák vagy a modern előadótéri funkciók. Ezek az elemek jól illusztrálják a projekt újdonságtartalmát és azt az üzenetet, hogy a vallási turizmus képes megszólítani a mai látogatókat is, kortárs eszközök bevonásával.

A nyomtatott kiadványok, leporellók, ismertető és térképek előállításakor javasolt egy egységes arculati rendszer alkalmazása, amely vizuálisan is összeköti a három egyházmegyét és a projekthelyszíneket. A kiadványok szerepe kettős: egyrészt információt adnak a látogatók számára a felújított épületekről és a rendezvényekről, másrészt erősítik a régió vallási–kulturális identitását. A kiadványok terjesztése nem korlátozódhat a projekthelyszínekre: meg kell jelenniük turisztikai irodákban, önkormányzati pontokon, kulturális intézményekben, zarándokhelyeken, szállásadóknál és gasztronómiai szolgáltatóknál is.

A közös rendezvények promóciójának egyik kulcseleme a **keresztmarketing**: minden partner kommunikálja a másik két helyszín programjait, fejlesztéseit és ajánlásait. Ez különösen fontos egy határon átnyúló projekt esetében, ahol a cél a térség egészének láthatóvá tétele. A keresztmarketing során a partnereknek ajánlott egymás tartalmait megosztani saját honlapjaikon, közösségi médiafelületeiken és eseménynaptáraikban. Emellett célszerű minden kommunikációs felületen ajánlásokat feltüntetni olyan kapcsolódó szolgáltatókra és helyszínekre, mint:

- közeli turisztikai attrakciók és vallási útvonalak;
- múzeumok, kulturális intézmények és közösségi terek;
- helyi szolgáltatók, például borászatok, kézműves műhelyek, éttermek, szállásadók;
- a hivatalos turisztikai oldalak kínálata (megyei TDM-szervezet, városi turisztikai portálok stb.).

A közös promóció célja, hogy a látogató ne csak egy helyszínt válasszon ki, hanem **komplex élménycsomagot** lásson maga előtt, ahol az útvonalak, a felújított épületek, a kulturális programok és a helyi szolgáltatások egymást erősítik. Ez az integrált kommunikáció biztosítja a projekt hosszú távú láthatóságát, növeli a látogatószámot, és segít a térséget egyértelműen elhelyezni a vallási–kulturális turizmus térképén.

Nyomtatott kiadványok tartalmi és formai javaslatai

A nyomtatott kiadványok – leporellók, ismertető, térképek, brosúrák – kulcsszerepet játszanak a látogatók tájékoztatásában és a projekt identitásának erősítésében. A kiadványoknak egységes arculati elemeket kell tartalmazniuk, amelyek vizuálisan összekapcsolják a projektben részt vevő egyházmegyéket és a létrejött infrastruktúrát.

A kiadványok tartalmában javasolt megjeleníteni:

- a projektben létrejött **új infrastruktúrát** (felújított templomok, Vallásturisztikai Központ, látogatóbarát megoldások);
- a tematikus útvonalak térképes bemutatását;
- a programkínálat áttekintését (rendezvények, koncertek, közösségi események);
- QR-kódokat, amelyek digitális tartalmakra, virtuális túrákra, videókra irányítanak;
- kontaktinformációkat és további kapcsolódó turisztikai ajánlatokat.

A kiadványok terjesztését nem szabad a projekthelyszínekre korlátozni. Ezek elhelyezhetők turisztikai irodákban, önkormányzati ügyfélszolgálatokon, múzeumokban, kulturális

intézményekben, éttermekben, szálláshelyeken, valamint határon túl, különösen a Szatmár térségben.

Közös rendezvények promóciós protokollja

A projekt egyik legnagyobb előnye a három egyházi partner és a két ország közötti együttműködés. Ennek turisztikai hasznosításához szükség van a közös rendezvények összehangolt és professzionális kommunikációjára.

A promóció során javasolt:

- minden rendezvényhez kapcsolódó **egységes vizuális kampány** létrehozása (plakát, banner, digitális hirdetés);
- **közös eseménynaptár** fenntartása, amelyben minden partner programja megjelenik;
- a rendezvények népszerűsítése többcsatornás módon: közösségi média, honlapok, templomi hirdetések, sajtómegjelenések;
- a rendezvényekről készült fotó- és videóanyag összehangolt megosztása.

Külön figyelmet érdemel a rendezvények „turisztikai narratívája”: a kommunikációban hangsúlyozni kell, hogy a látogatók **egy új, modern élményteret** járhatnak be, ahol hagyomány és innováció kapcsolódik össze.

Keresztmarketing⁴¹-ajánlások a partnerek számára

A projekt hosszú távú fenntarthatósága és a látogatószám növelése érdekében nélkülözhetetlen a partnerszervezetek közötti keresztmarketing alkalmazása. Ez azt jelenti, hogy minden partner a saját csatornáin aktívan ajánlja a másik két megvalósító szervezet kínálatát és szolgáltatásait.

A keresztmarketing javasolt elemei:

- **Közei turisztikai helyszínek ajánlása:** minden megjelenésben szerepeljenek a projekt környezetében található további látnivalók (pl. Máriapócs, történelmi központok, környékbeli múzeumok).

⁴¹ A keresztmarketing (cross-marketing) olyan együttműködésen alapuló marketingmegközelítés, amelyben több, egymást kiegészítő szolgáltató vagy helyszín összehangolt kommunikációval és közös ajánlatokkal erősíti egymás láthatóságát és elérését. Alkalmazása különösen hatékony a kulturális és vallási turizmusban, mivel elősegíti az útvonalalapú kínálatok kialakítását, a látogatói tartózkodási idő növelését és a térségi szereplők közötti együttműködést.

- **Kulturális intézmények bevonása:** ajánlók megjelenítése könyvtárakban, múzeumokban, koncerthelyszíneken.
- **Helyi szolgáltatók összekapcsolása:** borászatok, kézműves műhelyek, éttermek, szálláshelyek ajánlása, amelyek kiegészítik a vallásturisztikai élményt.
- **Hivatalos turisztikai oldalak használata:** a megyei és városi TDM-szervezetek felületein rendszeres közös megjelenés; események és útvonalak feltöltése a turisztikai naptárakba.

A keresztmarketing előnye, hogy **a látogató számára egységes turisztikai kínálat jelenik meg**, amely növeli az útvonalak vonzerejét, erősíti a térségi identitást és ösztönzi a hosszabb tartózkodást.

Ábra 1.: A projekt kommunikációs és marketing folyamata⁴²

⁴² Saját szerkesztésű ábra.

A marketingstratégia célja, hogy: egységes vizuális megjelenéssel erősítse a projekt brandjét, növelje a partner-egyházmegyék turisztikai vonzerőjét, online és offline jelenléttel széles célcsoportot érjen el és fenntartható vallási turisztikai hálózatot hozzon létre.

A közös kommunikáció révén a térség szakrális útvonalai és vallási eseményei jelentős mértékben láthatóbbá és elérhetőbbé válnak mind a helyi, mind a nemzetközi látogatók számára.

II.6 Együttműködési lehetőségek

A CET projekt egyik legnagyobb hozzáadott értéke, hogy a különböző országokban és különböző felekezeti háttérrel működő egyházi intézmények valódi, tartalmi együttműködést alakítanak ki egymással. A vallási örökség turisztikai hasznosítása csak akkor válik hosszú távon fenntarthatóvá, ha intézményesült partnerkapcsolatok jönnek létre, amelyek túlmutatnak a jelen fejlesztésen.

Együttműködési terület	Konkrét tevékenységek	Projektben létrejött eszközök / infrastruktúra	Várt hatás / hozzáadott érték
1. Tapasztalatcsere a partnerek között	<ul style="list-style-type: none"> – szakmai workshopok és műhelynapok – tereplátogatások a felújított templomokban – közös üzemeltetési és turisztikai módszertan kialakítása – digitális és VR-eszközök alkalmazásának bemutatása 	<ul style="list-style-type: none"> – felújított templomok és közösségi terek – Vallásturisztikai Központ (Nyíregyháza) – VR-eszközök és digitális tartalmak – projekthonlap és tudástár 	<ul style="list-style-type: none"> – egységes szakmai módszertan – hatékonyabb üzemeltetés – tartós szakmai partnerség – közös tudásplatform kialakulása
2. Jövőbeni közös projektek előkészítése	<ul style="list-style-type: none"> – új határon átnyúló tematikus útvonalak tervezése – közös vallási–kulturális fesztivál előkészítése – digitális fejlesztések bővítése (app, VR) 	<ul style="list-style-type: none"> – partnerségi struktúra megerősödése – új turisztikai infrastruktúra (templomfelújítások, látogatóterek) – egységes arculati és 	<ul style="list-style-type: none"> – új finanszírozási lehetőségek megnyílása – turisztikai kínálat bővülése – határon átnyúló turisztikai hálózat

	– közös pályázatok előkészítése (EU, Interreg)	kommunikációs rendszer	erősödése – hosszú távú fenntartható fejlődés
3. Jó gyakorlatok átültetése más térségekbe	– módszertani anyagok készítése és terjesztése – tanulmányutak fogadása – adaptálható rendezvénymodellek bemutatása – digitális és VR-technológiák átadása	– projekthonlap mint tudásmegosztó platform – mintaprojektek (templomfelújítás, rendezvénymodell) – digitális eszközpark és útvonalrendszer	– a projekt hatásainak kiszélesítése – a térség mint innovatív örökségturisztikai példa jelenik meg – más közösségek fejlődésének támogatása ⁴³

A projekt keretében megújuló épületek, az innovatív bemutatási módszerek (virtuális túrák, VR-eszközök), valamint a rendezvényekre épülő kulturális kapcsolatok olyan stabil alapot biztosítanak, amelyre további szakmai és turisztikai együttműködések építhetők.

Az együttműködési lehetőségek három fő területen bontakoznak ki: tapasztalatcsere, közös jövőbeni projektek előkészítése és jó gyakorlatok más térségekbe történő átültetése.

Tapasztalatcsere partnerek között

A három egyházmegye – a Szatmári Római Katolikus Egyházmegye, a Nyíregyházi Egyházmegye és a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye – eltérő történelmi, kulturális és turisztikai környezetben működik, ezért mindegyikük más típusú szakmai tudással rendelkezik. E sokféleség közös erőforrássá válik, ha szervezett formában osztják meg egymással tapasztalataikat.

A tapasztalatcsere több strukturált forma is kialakítható:

- Szakmai műhelynapok: ahol a felújítások tapasztalatait, a rendezvényszervezési módszereket, a helyi közösségek bevonására használt megoldásokat mutatják be egymásnak.
- Közös tereplátogatások: pl. a helyszíneken megújult hangosítási, kiállítási vagy liturgikus technológiák bemutatása.

⁴³ Saját szerkesztésű táblázat.

- Turisztikai üzemeltetési tudásmegosztás: hogyan lehet fenntarthatóan működtetni egy vallási turisztikai attrakciót, hogyan kapcsolódhatnak be helyi csoportok, hogyan mérhető a látogatói elégedettség.

A projekt teljes anyaga – stratégia, útvonaltervek, arculati elemek, rendezvénynaptárak – olyan közös tudástárat hoz létre, amely a későbbiekben is használható. A honlap és az adatbázis erre a tudásmegosztásra szolgál digitális keretrendszerként.

E folyamat hosszú távú értéke abban rejlik, hogy a szereplők nemcsak egymás jó gyakorlatait sajátíthatják el, hanem egy olyan együttműködési kultúrát is kialakítanak, amely a projekt lezárulta után is képes tovább erősíteni a térség vallási turizmusának szakmai minőségét és közösségi alapjait.

Jövőbeni közös projektek előkészítése

A projektben részt vevő egyházmegyék jelentős beruházási, turisztikai és közösségszervezési tapasztalattal rendelkeznek, amit a jelen fejlesztés tovább erősít. Ez ideális kiindulási alap új, együttműködésre épülő projektek létrehozásához.

A jövőben több irányban is elindulhat közös fejlesztés:

- **határon átnyúló tematikus útvonalak bővítése:** kapcsolódás a meglévő templomutakhoz, vallási terekhez, a Máriapócsi zarándokhelyhez vagy a Székesegyházak turisztikai programjaihoz.
- **Közös vallási-kulturális fesztivál kialakítása:** évente váltakozó helyszínen, széles közönséget célzó kulturális rendezvényekkel, zenei programokkal és szakrális tematikájú workshopokkal.
- **Digitális fejlesztések továbbfejlesztése:** további virtuális túrák, közös térségi adatbázis, digitális jegyrendszer vagy interaktív applikáció kialakítása.
- **Vallásturisztikai szolgáltatáscsomagok kialakítása:** szálláshelyek, helyi szolgáltatók, turisztikai irodák bevonásával – különösen a projektben már érintett TDM- és turisztikai partnerekkel.

A projektben létrejövő együttműködés olyan alapot teremt, amelyre később európai uniós vagy állami finanszírozású projektek épülhetnek (közvetlen EU források: Interreg, örökségvédelmi pályázatok).

Jó gyakorlatok átültetése más térségekbe

A CET projekt innovatív elemei – mint a vallási terek modern kulturális funkciókkal való kiegészítése, a VR-eszközök alkalmazása, a közösségre épülő rendezvénymodell, a tematikus vallásturisztikai útvonalak fejlesztése – más települések számára is adaptálható mintát jelentenek.

Ezek átültetése különösen három irányban lehetséges:

- Más egyházmegyék számára: a felújítás, turisztikai értékteremtés és közösségi bevonás kombinációja olyan módszertan, amelyet számos egyházi fenntartó adaptálni tud Magyarországon és Romániában.
- Helyi önkormányzatok számára: a projektben megjelenő „placemaking” logika – az épített örökség közösségi és turisztikai hasznosítása – modellként szolgálhat más kis- és középvárosoknak is.
- Turisztikai hálózatok és szakmai szervezetek számára: a közös adatbázis, a rendezvények összehangolt kommunikációja és a marketingstratégiák összekapcsolása más térségekben is bevezethető.

A jó gyakorlatok átadására a projekt után létrejövő honlap és a közös dokumentumtár is tartós platformot biztosít.

A CET projekt nem csupán infrastruktúrát újít meg, hanem olyan regionális együttműködési modellt hoz létre, amely hosszú távon biztosítja a határon átnyúló vallási turizmus fejlődését. A partnerek közti tapasztalatcsere, a jövőbeli közös projektek alapjainak lefektetése és a jó gyakorlatok széleskörű terjesztése együttesen garantálja, hogy a projekt eredményei messze túlmutatnak a jelenlegi fejlesztési időszakon.

III. Cselekvési Program (Akcióterv)

A három egyházmegye együttműködésében kialakított turisztikai és kulturális fejlesztések akkor válnak fenntarthatóvá, ha azokat világos, ütemezett és összehangolt akcióterv mentén valósítják meg. A cselekvési program a projekt egész időtartamára – és azon túl – meghatározza a szükséges lépéseket, a kommunikációs feladatokat, a közös turisztikai termék kialakítását és a hosszú távú együttműködés kereteit.

1. Rövid távú lépések (0–12 hónap)

Cél: a fejlesztések zökkenőmentes elindítása és a projekt láthatóságának biztosítása.

1.1. Tervezés és előkészítés

- A restaurálási, felújítási és átalakítási munkák részletes tervdokumentációjának elkészítése és jóváhagyása.
- A kivitelezési szerződések lezárása, ütemezés véglegesítése.
- A beruházásokhoz kapcsolódó nyilvánossági követelmények megtervezése.

1.2. Felújítási munkák megkezdése

- A három helyszínen (Krasznabéltek, Tiszavasvári, Nyíregyháza) az építési és restaurálási munkálatok elindítása.
- A munkálatok előrehaladásának dokumentálása (fotódokumentáció, kivitelezési napló, jelentések).

1.3. Nyilvánosság és kommunikáció biztosítása

- A projektláthatósági elemek (roll-up, ideiglenes tábla, közös logó, arculat) alkalmazása minden helyszínen.
- A közös honlap folyamatos frissítése:
 - aktuális munkálatok,
 - események,
 - beszámolók.
- A partnerek saját honlapjain bannerek elhelyezése a közös oldalra mutató linkkel.
- Közös Facebook-kommunikáció és egységes vizuális elemek bevezetése.

2. Középtávú lépések (12–24 hónap)

Cél: a vallásturisztikai kínálat beindítása, a közönség elérése és a partnerség megerősítése.

2.1. Rendezvények indítása és összehangolása

- A projekt keretében vállalt négy nagy közös esemény megszervezése:
 - Krasznabéltek: templombúcsú és borfesztivál,
 - Nyíregyháza: Szent Miklós-udvar, templombúcsú, Háromkirályok-járás,
 - Krasznabéltek: Szent László-búcsú,
 - Tiszavasvári: templombúcsú és projektzáró esemény.
- A partnerek saját éves vallási-kulturális rendezvényeinek egyeztetése és közzététele a közös naptárban.

2.2. Közös turisztikai kínálat kialakítása

- Csomagajánlatok összeállítása a három helyszín látogatóinak: például: „Három Egyházmegye Útja”, „Szent Lászlótól Szent Eleonóraig”, „Szakrális örökség útvonal”, „Szent helyek - közös örökség”, stb.
- Minden partner saját programjai mellé ajánlott látogatási csomagot készít, amely:
 - bemutatja a régió további vallási és kulturális értékeit,
 - ajánlja a projekt másik két helyszínét,
 - kiegészítő információkat ad szállásokról, helyi borászatokról, látványosságokról.

A csomagok egységes sablon alapján készülnek

1. számú mellékelt

2.3. Keresztmarketing és online jelenlét

- A közös honlapon minden partner saját aloldalt kap, az események és látnivalók folyamatosan frissülnek.

- Kölsönös linkelés és tartalommegosztás a három partner honlapja és Facebook-oldala között.
- Közös, egységes brand használata: logó, színvilág, arculati elemek.
- Közös sajtóközlemények és médiamegjelenések regionális és egyházi sajtóban.

3. Hosszú távú célok (24 hónaptól)

Cél: fenntartható vallási és kulturális turizmus kialakítása, a közös márka hosszú távú működtetése, valamint a partnerség erősítése.

3.1. A közös márkanév hosszú távú használata és bővítése

A projekt keretében létrejövő „CET – Catholic Event Tourism” közös márkanévet minden egyházmegye egységesen használja. A márka akkor válik hosszú távon hatékonná, ha nemcsak a projektben felújított helyszíneket, hanem fokozatosan az egyházmegyék más turisztikai attrakcióit is bevonják alá

például:

- további templomok, kápolnák, zarándokhelyek,
- kulturális események, búcsúk, fesztiválok,
- egyházi múzeumok, kiállítások,
- közösségi terek, oktatási intézmények kulturális programjai.

Ez lehetővé teszi, hogy a CET márka idővel egy nagy, határon átnyúló szakrális-kulturális turisztikai hálózattá fejlődjön, amely hosszú távon is fenntartható.

– a három partner egymás látnivalóit rendszeresen hirdeti

Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy:

- A saját honlapokon külön menüpontban jelennek meg „Ajánlott látnivalók a partner egyházmegyékben” címmel.
- A rendezvények plakátjain, kiadványaiban szerepel a másik két partner ajánlása.
- A Facebook-oldalakon havonta legalább egyszer megosztják egymás programjait.
- A közös honlapon minden eseményhez kapcsolódóan megjelenik egy „Ajánljuk még a környéken” blokk, amely 3–5 további látnivalót ajánl a másik két területről.

– közös ajánlati csomagok készülnek egységes sablon alapján

(pl. „Három Egyházmegye Útja”, „Szent László és Szent Eleonóra nyomában”, „Szent helyek - közös örökség”).

A sablont mellékletként lehet csatolni, és minden partner erre építve készíti el saját ajánlatait.

– a márka jelen van minden online és offline felületen

- közös logó a honlapokon, kiadványokon, roll-upon,
- egységes színvilág, megjelenés,
- azonos hírlevél-struktúra,
- közös fotó- és videóanyagok használata.

3.2. Fenntartható vallási és kulturális turizmus működtetése

A felújított templomok hosszú távon is aktív vallási és kulturális térként működnek:

- rendszeres koncertek,
- egyházzenei programok,
- kézműves-, egyháztörténeti és tematikus kiállítások,
- ifjúsági és családi napok,
- vezetett templomtörténeti séták,
- zarándokcsoportok fogadása előre egyeztetett időpontokban.

A rendezvények éves naptára minden évben közösen kerül összeállításra, és megjelenik:

- a közös honlapon,
- a három egyházmegye honlapján,
- a közösségi média felületeken,
- a nyomtatott turisztikai kiadványokban.

3.3. Nemzetközi kapcsolatok építése

A projekt szereplői hosszú távon együtt kívánnak működni:

- európai vallásturisztikai útvonalak kezelőivel (Mária-út, Szent László-út),
- határ menti egyházi közösségekkel,
- kulturális és zarándok turisztikai szervezetekkel.

A cél egy nemzetközi szakrális turisztikai hálózatba való bekapcsolódás, amely hosszú távon növeli a látogatottságot és a térség ismertségét.

3.4. Közös brandépítés és egységes kommunikáció

A hosszú távú együttműködés fontos eleme a **közös kommunikációs rendszer működtetése**, amely a következő gyakorlati lépésekből áll:

- **közös honlap fenntartása rendszeres frissítésekkel**
 - események,
 - beszámolók,
 - képgalériák,
 - turisztikai útvonalak,
 - hírek és eredmények.
- **Facebook-oldalak összehangolt kezelése**
 - egymás programjainak rendszeres megosztása,
 - közös kampányok nagyobb események előtt,
 - egységes arculatú grafikák használata.
- **nyomtatott kiadvány rendszeres frissítése**
 - az útvonalak, csomagok, látnivalók bővítése,
 - QR-kód nélkül, de egységes Interreg és egyházi designnal.
- **egységes roll-up és információs felületek használata minden rendezvényen**

3.5. Monitoring és visszacsatolás

A fenntartható működéshez évente egyszer szükséges:

- a látogatottsági adatok összegyűjtése és elemzése,

- a rendezvények hatásának értékelése,
- a turisztikai csomagok frissítése,
- online és személyes visszajelzések feldolgozása.

Ez biztosítja, hogy a CET márka valódi, életképes, fejlődő turisztikai terméké váljon.

A CET projektben Szabolcs-Szatmár-Bereg és Szatmár megye vallási, kulturális és turisztikai értékei új megvilágításba kerülnek. A templomok felújítása, a közösségek megerősítése és az együttműködések kibontakozása olyan szellemi és kulturális hálót hoz létre, amely túlmutat a határokon. Ez a stratégia nem csupán fejlesztési dokumentum, meghívás egy új, közös vallásturisztikai tér felfedezésére, ahol a hit öröksége, a kultúra gazdagsága és a vendégszeretet hagyománya egyetlen egységes élménnyé kapcsolódik össze.

A három partnerszervezet elkötelezetten folytatja azt a munkát, amely

- a régió épített örökségét megőrzi,
- a közösségeket erősíti,
- a látogatókat élményszerű és értékteremtő útra hívja,
- és hosszú távon, fenntartható módon kapcsolja össze a térség vallásturisztikai pontjait.

Közösen építjük a múlt értékeire a jövő vonzerejét.

A CET-projekt márkája iránytűként szolgál: segíti, hogy a három egyházmegye lépésről lépésre bevonja más szakrális helyszíneit és kulturális attrakcióit, és egymás értékeit kölcsönösen erősítve, közös kommunikációval és keresztnmarketinggel lépjen a látogatók elé.

**„A dokumentum az Interreg VI-A Románia–Magyarország Program támogatásával,
a ROHU00474 azonosítószámú CET projekt keretében készült.**

TURISZTIKAI CSOMAGAJÁNLAT – EGYSÉGES SABLON (CET)

CET – Catholic Event Tourism

Turisztikai Csomagajánlat

Szabolcs-Szatmár-Bereg és Szatmár megye szakrális újtjai

LOGÓHELY 1 – CET logó

LOGÓHELY 2 – Interreg VI-A logó

LOGÓHELY 3 – Partner egyházmegye logója

1. Csomag neve

2. Rövid leírás

Két-három mondatos ismertető a csomag lényegéről.

Pl.: A program bemutatja a térség legfontosabb szakrális és kulturális helyszíneit, különös hangsúlyt helyezve a felújított templomokra és a vallási hagyományokra.

3. Időtartam

☐ 1 nap ☐ 2 nap ☐ 3 nap ☐ Egyéni ütemezés

4. Ajánlott útvonal

4.1. Első állomás

- Helyszín: _____
- Rövid ismertető: _____
- Látogathatóság / különlegességek: _____

4.2. Második állomás

- Helyszín: _____
- Rövid ismertető: _____

4.3. Harmadik állomás

- Helyszín: _____
- Rövid ismertető: _____

5. Kapcsolódó programok

- Hangverseny / orgonakoncert
- Kiállítás / tárlatvezetés
- Zarándoklat / tematikus séta
- Kulturális bemutató
- Gasztronómiai élmény (pl. borkóstoló)

A partner itt adja meg saját csomagelemeit.

6. További ajánlott látnivalók (keresztpromóció)

Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye	Nyíregyházi Egyházmegye	Szatmári Egyházmegye
...	...	...
...	...	...
...	...	...

Minden partner legalább **3** másik partnerhez tartozó látnivalót ajánl.

7. Kapcsolódó szolgáltatások

- ☐ Parkolás
- ☐ Étkezési lehetőségek
- ☐ Szálláslehetőségek
- ☐ Idegenvezetés
- ☐ Akadálymentességi információk

8. Gyakorlati információk

- Nyitvatartás: _____
- Csoportos látogatás egyeztetése: _____
- Belépődíj / adomány: _____

9. Kapcsolattartó adatai

- Szervezet / plébánia: _____
- Kapcsolattartó neve: _____
- Telefon: _____
- E-mail: _____
- Honlap: _____

10. Képek helye

KÉPHELY 1 – templom / helyszín

Forrás: _____

KÉPHELY 2 – esemény / közösség

Forrás: _____

11. Arculati és kötelező kommunikációs elemek

A dokumentum alján minden esetben szerepel:

Interreg VI-A Románia–Magyarország logó

EU támogatási nyilatkozat:

„A dokumentum az Interreg VI-A Románia–Magyarország Program támogatásával készült, a ROHU00474 azonosítószámú CET projekt keretében.”

CET projekt logója

Románia - Magyarország

Projekt cím: Catholic event tourism in Szabolcs-Szatmár-Bereg and Satu Mare counties (CET) ROHU00474

Felelős kiadó: Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

Megjelenés dátuma: 01/2026

A projektet az Európai Unió az Interreg Alapból támogatja, Románia és Magyarország társfinanszírozásával.

Az anyag tartalmáért a szerző felelős.

Jelen anyag tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Unió hivatalos álláspontját.